

A. ZUJUS

KLASTINGI ŽODŽIAI

Klastinga ta lietuvių rašyba! Net kalbininkai dažnai nesutaria... bet apie tai vėliau. Sudariau, trumpą "klastingų" žodžių sąrašėlį. Jame rasite žodžių, dėl kurių rašymo ir tarimo nors ir sutaria profesoriai P. Skardžius (Lietuvių Kalbos Vadovas) ir J. Balčikonis (Dabartinės Lietuvių Kalbos Žodynas), bet užtat nesutaria mūsų vieningos visuomenės atstovai (skliaustuose tie klastingieji žodžiai parašyti taip, kaip juos kad rašo P. Skardžius ir J. Balčikonis). Čia pat atkreipiu dėmesį į tai, kad rašydamas "prof. P. Skardžius" ir "prof. J. Balčikonis", turiu galvoje ne juos asmeniškai, bet atitinkamai Lietuvių Kalbos Vadovą ir Dabartinės Lietuvių Kalbos Žodyną.

Akyratis (akiratis); akyvaizda (akivaizda); apribuotas (apribotas); atydus (atidus); atsipalaidoti - atsipalaidoju - atsipalaiduoti - atsipalaidoju - atsipalaidoju - atsipalaidoju; berybis (beribis); būrė, būrinis laivas (burė, burinis laivas); gęsti (gesti) - genda - gędo; gęsti (gesti) - gęsta - gęso; gyliai, gylus (giliai, gilus, bet - gylis = gilumas); grąsinti - grąšina - grąsina (grąsinti - grasina - grasino); gręsti - gręsia - gręšė (gręsti - gręsia - gręšė); įžulus (įžūlus); keršija - keršijo (keršyti - keršija - keršijo - keršys); kūbas (kubas); lys (lyti - lyja - lijo - lis); liūdyja - liūdyjo (liudyti - liudija - liudijo - liudys); Martinas (Martynas); motyna (motina); mūgė (mūgė); nejudomas (nejudamas, pvz. turtais); piramydė, pyramidė (piramidė); pobuvis (pobūvis); Povylas (Povilas); raudoja; raudoti - rauda - raudojo; ryba (riba); rodyklis (rodiklis, bet - rodyklė); sąskrydis (sąskrydis); siūvėjas (siuvėjas); skaityklis (skaitiklis); spalvuotas (spalvotas); tėsėti - tėti - tėsėjo (tesėti - tėti - tėsėjo); vėlionis (velionis); vaidyla (vaidila).

Dabar keletas žodžių, kuriuos profesoriai P. Skardžius ir J. Balčikonis rašo skirtingai. Kad juodu nesutaria dėl "i" ir "j" — visi gerai žinome (Balčikonio — bjaurus, Skardžiaus — bjaurus), bet keista štai kas:

Prof. J. Balčikonis: bilijonas, milijonas, bukietas, bilietas, reabilituoti.

Prof. P. Skardžius: bilionas, milionas, buketas, bilietas, reabilituoti (net pažymi skliaustuose, kad tik reabilituoti).

O žodį "čempionas" juodu rašo vienodai... Prof. J. Balčikonis: kainoti — nustatyti kainą, įvertinti; kainuoti — atsieiti. Šia proga turiu pasakyti, kad man (asmeniškai) žodis "atsieiti" nepatinka: perdaug panašus į rusišką "obojtis"; bet pagal abu profesorius jis vartotinas.

Prof. P. Skardžius: tik kainoti ir tik prasme atsieiti; žodžio kainuoti Lietuvių Kalbos Vadove nėra.

Atsiminiau kadaise girdėtą "taisyklę": jei daiktavardis vyriškos giminės, tai atitinkamas veiksmazodis arba būdvardis turi galūnę uo; jei moteriškos — o. Pavyzdžiai: garai - garuoti, žingsnis - žingsniuoti, muilas - muiluoti, lapas - lapuotas, ragas - raguotas; auka - aukoti, galva - galvoti, meškerė - meškerioti, spalva - spalvotas, garbana - garbanotas.

Deja: banga - banguoti; daina - dainuoti, formulė - formuluoti (pagal P. Skardžius —

formula, pagal J. Balčikonį — formulė), pilvas - pilvotas.

J. Balčikonis: kepturė per didelė; per dažnai jis čia lankosi.

P. Skardžius: "per" su visais žodžiais visada rašomas drauge: pergudrus, persėnas.

Idomu, kaip vyktų polemika šiais klausimais? Kaip ten būtų, o mes, paprastai mirtin-gieji, stebėtume ir vis dėlto nežinotume, kaip rašyti.

Kurios giminės smegenys? Pagal prof. J. Balčikonį — moteriškos; prof. P. Skardžius nurodo tik kirčiuotę — 3 b. Marijampolicėiai sako smegenė-lės, didžiosios smegenys, taigi sutaria su J. Balčikoniu.

Žodžio "anglys" Marijampolėje neišgirsite, tik "angliai". Čia, žinoma, mums tenka nusileisti ir pripažinti, kad angliai — tarmybė.

J. Balčikonis: dosnus ir duos-nus.

P. Skardžius: tik dosnus.

Jei tasai žodis kilęs iš "duoti", tai kodėl kažkur dinga "u"?

Tiek to, tegu jis dingsta, bet užtat tegu žodis "druožlės" įgyja tokių pat pilietybės teisių, kaip "drožlės".

Dabar dar apie kitokias "klastas".

Štai gimtojoje Kalboje (1960 m. Nr 2) straipsnio "Iš mokinių anglybių" autorius, kovodamas dėl mokinių anglybių išgyvendinimo, nejučiomis pats žūva šioje kovoje: "Nebedaro čia jokio skirtumo, kaip ir anglai. Lietuvių kalba čia daro skirtumą..." Čia turime grynų gryniasių anglybę: makes no difference. Vienas kalbininkas man pareiškė, kad, girdi, negalima taip jau "netolerantiškai" elgtis su šitokiais posakiais, bet čia pat pridūrė: žinoma, turėtume sakyti mokiniui neskiria, lietuvių kalba skiria.

"Jis pakeitė savo numong" — he changed his mind. Kad čia anglybė, tai dėl to iš viso nėra reikalo ginčytis. Turi būti: jis apsigalvojo arba nutarė pasi- elgti kitaip.

"Jis gyvena skersai gatvės nuo manęs"; aš nubėgsiu į krautuvę skersai gatvės"; "atplaukė į Ameriką skersai Atlanto"; "tiesia tiltą skersai upės" — tai ne tik anglybės (across the street ir t. t.), bet tikras lietuvių kalbos darymas.

Ar pastebėjote, kad yra taip pat klastingų skirtukų? Laikraščiuose dažnai skaitome, pvz. "JAV, Sovietai negali susitar-ti"; "susitiks De Gaulle, Adenaueris." Čia kablelis ne kas kita, kaip gryniasia anglybė; jo vietoje turi būti "ir".

Kad mūsų jaunimas, studijuojamas JAV universitetuose, linkęs vartoti neįprastas mums formas, pvz., formulacija (formulavimas), rezervacija (rezervavimas), — tai supranta-ma ir dovanotina. Bet kai "seniai", baigę Vytauto Didžiojo Universitetą, sako plas (pliusas), mainus (minusas), sainus (sinusas), tendžent (tangensas), fankšen (funkcija), pai (pi), tai nenoromis prisimeni bene Draugo "Spygliuose ir Dygliuose" kadaise skaitytą juoką (cituojau iš atminties, tad tikslumo prašau nereikalauti!): "Ana, kitas poros sakinių nemoka sulipdyti angliškai, o galūnes jau amerikoniškai nugieda".

Beje, plusas, minusas, sinusas... Prof. P. Skardžius: plusas, minus (ne: minusas); sinus (ne: sinusas).

Prof. J. Balčikonis: plusas, minusas, sinusas.

Nežinau, kaip kitus, bet ma-

A. a. PAULIUS AUGIUS

Ilustracija

PAUKŠČIAMS GRĮZTANAT

Visi moka surasti savo namus, bet karvelis suranda greičiausiai

Visokių yra teorijų, kaip paukščiai per kontinentus, vandenį, girias ir dykumas, dieną ir naktį per miglas ir andrus nepaklysdami "nosies tiesumu" pavasarį parsikrenda į praėjusį aplėistą savo lizdėlį. Ir saulės spinduliai, ir žemės magnetizmo lauko jėgos linijomis, tačiau paukščio instinktas visu tuo nėra nerasomas. Iš visų paukščių didžiausiu "stebuklu" laikomas karvelis, kurį dėl tų savybių žmogus išnaudojo jau nuo žiliausios senovės.

Kiek istorija žino, karveliai jau nešiojo žinias ir pašta senovės Egipto ir Persijos karo vadams, o Graikijoje atstodavo radiją, išnešiodami paskutinės minutės žinias apie Olim-

ne žodžių minus ir sinus linkniavimas (minaus, minui, minų, minum, minuje) linksmai nuteikia. Jei be to dar linkniuotume plus, pliausu, pliu, pliu, plium, pliuje, tai būtų visiška linksma. Gal dėl to, kad nebūtų perdaug linksnumo, Lietuvių Kalbos vadove paliktas pliusas.

Vienas mano draugas buvo radęs dar gražesnį pavyzdį. Anuo metu Lietuvoje seni žmonės tūž vadino asu. Jei nukirstume lietuvišką galūnę as, tai liktų tik as. Palinkniuokime: as, o, ui, a, u, e; saukni-ninkas galėtų būti e arba ai.

1938 m. vasaros atostogų metu Kaune buvo suruošti kursai matematikos mokytojams. Profesorius Z. Žemaitis, Matemati-kos - Gamtos fakulteto dekanas, buvo išskėles matematinės terminologijos klausimą. Mes — klausytojai — taip pat turėjome progos pasisakyti. Buvo daug ir karštai ginčytasi dėl visokių niekų, pvz. tiesė ar tiesioji, kreivė ar kreivoji, plokštuma ar plokšmė, elipsas, elipsė ar elipsis, pagrindas ar pagrindinė ir t. t. Prof. Z. Žemaitis baigė ginčus, taręs: "Turėtume atsiklausti kalbininkų, bet su jais vargas, nes nesutar-dami dėl kasdieniškos kalbos, jie juo labiau nesutars dėl matematinio terminų. Tenka laukti iki atsiras matematikas, baigęs be matematikos dar ir filologijos fakultetą. O pasitiki-ti matematiku, kuris kalbos dalykais domisi iš pamėgimo ir tik tada, kai neturi ką veikti, — negalima".

Deja (o gal laimei?) dar iki šiol šitoks fenomenas nebuvo atsiradęs.

piados žaidynių rezultatus. Romos didysis karo vadas Julius Cezaris karveliais palaikydavo susizinojimą su savo legionais ir su sostine. Karveliai plačiai tarnavo prūsų-pranciūzų kare, o JAV Signal Corps karvelius dar naudojo iki 1956 metų!

Kodėl karveliai ir tik karveliai? Dėlto, kad jie (patinėliai) yra pavyzdingi šeimų tėvai, labai myli savo patele, vaikus ir savo namus. Ir kai atskirti, nieko kito tiek netrokšta, kaip kuo greičiausiai grįžti pas savuosius, kad ir per mirtinus pavojus, kad ir be valgio ir be poilsio.

Sveikas ir geras karvelis skrenda po mylią per minutę, jei netoliama kelionė. Tolimas kelionės atlikdamas, karvelis padaro iki 660 mylių per dieną ir po daugiau kaip 1,000 mylių per dvi paras, dažniausiai visiškai nesustodamas ir be poilsio.

Visa tai karvelius verčia daryti dvikojis mogus, kurs jį atplėšęs nuo šeimos, nugabena už šimtų mylių ir paleidžia. Šiaip karvelis ramiai sau sėdėtų su savo šeima ir pats nežinotų, koks jis yra "sparnuotas stebuklas" ir didvyris.

30,000 rūšių paukščių

Paukščių stebėjimas, atrodo, yra nelabai rimtas užsiėmimas, tačiau paukščių stebėtojų greit bus daugiau kaip pačių paukščių, ir tie stebėtojai nevisiškai veltui gaišta laiką. Jų dėka šiandien žinome, kiek mūsų žemėje yra paukščių veislių, padermių, giminių ir rūšių, kuo jos skiriasi ir ką turi bendra.

Paukščiai ir nestebėtojams patinka. Vieni savo vikriu skraidymu, laisvu gyvenimu, mokėjimu išsiversti visokiose gyvenimo sąlygose, kiti savo gražumu ir labiausiai giedojimu.

Idomu, kad paukščiai visiškai nereikalauja nei Jungtinių Tautų subsidijų suvargusioms tautoms šelpti, nei Amerikos apripraičių atsilikusioms rasėms ekonomiškai gelbėti. Priešingai, paukščiai daug ko gali mus pačius pamokyti! Pabandyk būti paukštis, be rankų, be dantų ir vos viena plunksnų kartele apsi-rengeš; vienu nerangiu snapu ir lizdą pasistatyti, ir vaikus išau-ginti, ir šeimą išsimaityti...

Nelengvas buvo darbas ir il-gai truko suskaičiuoti, sugrupuoti ir suklasifikuoti sparnuočius, jei ne visus juos, tai bent jų veislės išsišakojimą.

Kas yra paukštis?

Paukštis turi turėti šias mok-

sliskai nustatytas kvalifikacijas: reikia jam gimti iš kiaušinio ir dėvėti plunksnas. Toliau reikia turėti sparnus vietoje rankų arba prišakinųjų kojų, ir snapą, be dantų. Visi tokie padarai yra vadinami bendroju savo klasės vardu Avis (lotyniškas vardas paukščiui). Ta paukščių klasė dalinasi į įvairiausių mažes-nius padalinius.

Padaliniai (order) priklauso paukščiai turi ką nors bendra, ko kiti paukščiai neturi. Pavyzdžiui, vienam bendram padalin-iui priklauso žąsys, antys, gulbės: jos visos turi plėve priau-giusius kojų tarpširdžius, plačius plokščius snapus ir visos gerai plaukia.

Arai, vanagai, vultūros pri-klauso kitam padaliniiui. Jie visi turi stiprius sparnus, kumpus snapus ir aštrius nagus.

Medžiuosė sėdinčių paukščių grupė sudaro daugiau kaip pusę viso pasaulio paukščių. Jų bendra charakteristika yra dvylikos plunksnų uodega, trys prysakiniai kojų pirštai ir vienas ilgas užpakalinis. Padaliniai vėl dalinasi šeimynomis. Šeimynos dalinamos vėl į gentis (genera), tos pagaliau į rūšis.

Visų paukščių rūšių žemėje priskaityta iki 8,600. Tai visa Avis klasės padermė, bet ir to dar toli negana.

Kiekviena rūšis dar skiriasi pagal gyvenamas vietas ir jų sąlygas. Pavyzdžiui, tas pats "robin" (liepsnelė) Amerikos rytų pakrastyje krūtinę turi ryškiai raudoną, o Vakarų "robins" aplinkui savo raudoną kaklą dėvi tamsų "kaklaryšį". Taigi, rūšys dalinasi dar į parūšis ir tokių pasaulyje esama apie 30,000.

KAUBOJO ISPAŽINTIS

Sunkiai serga vienas Texas kaubojus. — Brangioji, — jis šnibžda savo pačiai, — man rodos, kad galas jau artėja, nenorėčiau nusinėti tau neprisi-pažinęs vienos paslapties. Kaip aną kartą buvau pradėjęs pasakoti, tai, nuvažiajęs į turgų arklių pirkti, ta proga aš užsukau...

— Žinau, žinau, — pertraukė pati, — kaip aš tavęs gal nebūčiau nuodijusi.

NEPATIKIMAS DAKTARAS

— Pamanyk tik, — pasakoja kaimynė kaimynei, — ką tik prane-kė kad mūsų daktaras mirė. Toks jaunas, dar vos tik trisdešimt metų. — Taigi, dabar aš tamstai atvirai pasakysiu, kad tokiu daktaru, kurs toks jaun-as miršta, aš nepasitikiu.

Dienų Skeveldros

1. Prima aprilis, o taip norėtų-si pašnekėti apie humorą, ir tai rimtai-rimtai.

Perskaičiau Dr. S. Aliūno "Trejas Devynerias". Patiko. Maža, kad patiko. Tenka visiems pasiūlyti. Juokas žmogų apvalo, lyg žaizdras nuima rudis.

Neveltui kinai niūkia, idant vengtumei žmogaus, kuris juo-ko nesupranta.

Tris dienas, tris naktis Narsiai kariavau, Ketvirtą naktelę Kapituliavau.

Galvoje susprogo baidis granata, Matyli, vartojavu atomą ne tą. (32 psl.)

Arba vėl:

Kam gi savo vardą skelbti? Jį rašyt kurių galų? Nes juk kito kailį skalbti Patogiau iš pasalų (35 psl.)

Dar:

Daug doleriukų, mieloji sese, Aš susikroviau šitam krašte. Visokie balfai ir altai prašė, Bet neišgrauš jie anei grauzė-te.

Pamesk, bičiuli, dolėriuką Lietuviškos Knygos Klubui, arba knygų platintojui (jei dar toks Tavo gyvenamoje kolonijoje tebėra!), ir nesigailėsi. Pasijuoksi, ir matysi, kaip leng-viau ant širdies...

2.

Balandžio Pirmoji, ir matyti, kaip emigracija ima pavargti, o tai nėra geras ženklas! Mes, tremtiniai ir emigrantai, dar turime kartu su keistoku anglių filosofu, rašytoju ir kalambūrininku dr. Johnsonu sakti: "Sursum corda! Tamsiausias metas dar priešais mus..."

Yra banko knygųčių, kartais mylim, anot. S. Aliūno, žmo-nų kaip patį save, yra darbo ir po darbo, dienos eina sočia vaga, o kur mūs (atšimpan-tis) politinis budrumas, susi-klausymas, valia eiti tautos ko-voos vaga?

Nebėr "Dievo Paukštelio", nebėr ilgametės "Kultuvės", iš periodinės spaudos iššoko hu-moro ir satyros skiltys, ir apima miegas (po pietų ar kai reikia į benduomenę)...

Yra (tylus ir ramus) posakis, kad niekas moters taip nesendina, kaip gimimo metrika. Tarkime: — niekas politinės emigracijos taip nesendina, kaip humoro ir satyros trūkuma!

Anot Tristano Bernardo, gal-lima falsifikuoti, kad esi gudrus, bet neįmanoma, kad esi pokštininkas.

3. A. Maurois pagrįstai moko, kad pabūkime žmonėmis bent tiek ilgai, kol mokslas neat-ras, jog esame kuo kitu... Šiandie Prima Aprilis, ryt Velykos, ir ko mums nesijuokti ir ko liūdėti?!

Čia eilė... margučių, kurie pažinęs vienos paslapties. Kaip aną kartą buvau pradėjęs pasakoti, tai, nuvažiajęs į turgų arklių pirkti, ta proga aš užsukau...

Ar pastebėjote, kad treties lenkų spauda vyskupą J. Steponavičių, kaip sutarus, vadi-na... Panevėžio vyskupų. Vilnių visai nūtyli.

Nuostabu? Manding, ne, ypač paėmus ir rankas Vatikano "Annuario Pontifico" naujausią, 1961-ųjų metų, laidą.

Kaip "D. P. i D. Z." rašo, Apaštališkosios Sostinės doku-mentuos Vilniaus metropolija yra... Lenkijoje. Tik vyskupą postas "vacat". Lenkai pagrįstai džiaugiasi,

o mes... iš viso nematom "Annuario Pontifico". O gal (Velykų proga) Eltos pareigūnai Italijoje vistik išdrįstų pain-formuoti?!

"L. ir M." skiltyse akt. J. Rudzinskas mini G. Jackevičių, jau 50 metų amžiaus sulaukusią. Pasirodo, iš "teigiamai įvertintų aktorės sukurtų moterų paveikslų" vienas pirmųjų būsiąs... Smetonienė (A. Gu-daičio-Guzevičiaus "Nemato-majame ginkle").

Aš nekomentuoju, o Jūs?

Kaip Londono spauda rašo, naujai pastatytame kone moderniausiam D. Britanijos viešbutyje nėra... 13-ktajo aukšto, nors pastatas šauna toli-toli į aukštį. JAV ir kt. kraštų viešbučius nėra kambarių Nr 13. Teisingai Einstein sakė, kad lengviau atomas suskaldyti, kaip prietarai įveikti.

Kaire pradėta leisti šekspy-ro raštų rinktinė. Arabų Lyga už patį vertimą sumokėjo 10,000 svarų. Pirmu tomu pasiro-dė "Venecijos pirklys". Matykit, jau šekspyras suprato... žydų vaidmenį. Po to išeis "Antonius ir Kleopatra". Nasserio nuomone, Kleopatra yra viena iš pačių ryškiųjų Egipto tauti-nių didvyrių. Knygos viršelyje ponuogė Kleopatra, kai ją žal-tys kanda. Bibliografų nuomone, knyga eis dėl... pačio jau viršelio.

"Kurjer Polski" (Gomulkos Lenkijos) paduoda keletą pa-vyzdžių, kuriuos turėtų žinoti šokti einančios moters:

"Sokis — tai dar nėra mano antroji prigimtis".

"Mano direktorius puikiai šoka, bet jį vakar areštavo"

"Pardon, čia ne vieta tams-tos rankai!"

Pasirodo, kad naujai išėjusiame gero elgesio vadovėlyje sovietinei buržuazijai, be kita ko, yra toks nurodymas (va-dovėlį recenzavo Paryžiaus spauda):

"Vyras, kuris pretenduoja į elegantiškaumą, visų pirma turi atsiminti, kad didžiausios dėmesys turi būti nukreiptas į kūno (aukštutinės ir žemutinės) galūnes. Aprangoje svarbiausia skrybėlė ir batai..."

Prieš mane pažįstamo lenko atsiųstas satyrinis eilėraštis. Rašo M. Zalucki, iš anapus geležinės uždangos. Gal dalis ir Jums įdomi?

"Kiekvienas turi savo ide-aly... Ir aš turiu — kuklų ir mar-žą: vienos šeimos namelis, Vienos šeimos ipėdinis. Žmona... ir privalo būti. Nedidukė. Vienos šeimos. Darželis. Alyvos. Konvalijos. Kukliai, taip sa-kant. Ir penkių šeimų pensijikė. Vienai šeimai. Kaip tik. Namelis gi — pigumėlis. Gali būti iš atmatų. Iš pituvenų. Ir daug iš ko, ko negalima saky-ti. Bet iš karklų patogiasia. Ir žaidimas čia pat: rudenį vysta, pavasarį pražysta..."

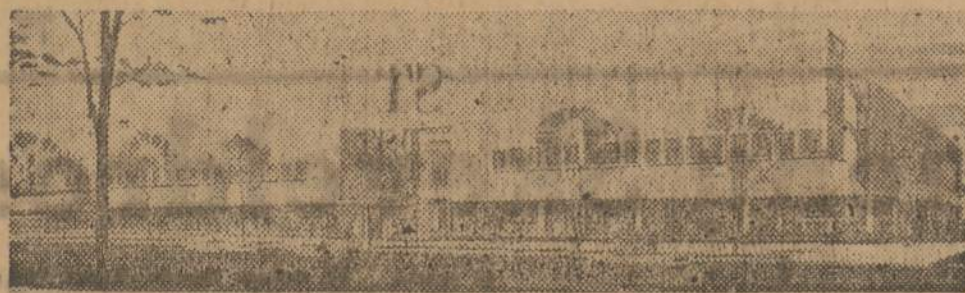
Toliau autorius sako, kad vistik visų pigiausia iš... makulatūros.

Anot Oscar Wilde, "nėra pas-tovesnių dalykų kaip amžis-nas kintamumas". Šiandie Balandžio Pirmoji, ryt Velykos, o po Velykų vėl dienos, kurių pilna kiekvieną savaitę. Taigi, — nėra ko čia delsia... Linksmų švenčių!!!

J. Cicėnas

NAUJIENOS BOLŠEVIKAMS YRA RAKŠTIS JU AKYSE

SAVINGS NOW **CURRENT RATE**

Our FUTURE HOME after expansion

ST. PAUL FEDERAL SAVINGS

6720 WEST NORTH AVENUE - CHICAGO 35, ILL.
NATIONAL 2-5000

TURTAS VIRŠIJA - 110 MILIJONŲ DOLERIŲ
3 DIDELI SKLYPAI - AUTOMOBILIAMS PASTATYTI
SAUGIOS VERTYBIŲ DEŽES... GALITE TAUPYTI PASTŲ.
FRANK P. KOSMACH, Prezidentas

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
Linkime visiems kostumeriams ir draugams

MR. ir MRS. PAUL PUTRIM

BUĖRNE IR GROSERNE

1446 S. 49th COURT - OL 2-7529
CICERO 50, ILL.

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
linkime visiems savo kostumeriams
ir draugams

LIETUVIŲ UŽEIGA

ANELE BELINIS - Savininkė

122 East 105th St. PULLMAN 5-2533

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
bičiuliams ir klientams linki

STEFA IR BENAS DUNDAI

Galite gauti pirmos rūšies importuotų
ir vietinių gerimų

4830 West 15th Street
Cicero, Illinois Tel.: TOWNHALL 3-1617

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
visiems draugams ir kostumeriams linki

ANTANAS VASILIAUSKAS

MAISTO KRAUTUVĖ

1345 So. 49th Avenue Cicero 50, Illinois
Tel.: TOWNHALL 3-2834

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
linkime visiems savo kostumeriams
ir draugams

GRANT WORKS COAL & OIL

(WE SELL FUEL OIL)
ADAM BERNADISIUŠ, Sav.

16th St. and 49th Court Cicero 50, Illinois
Phone: OLYMPIC 2-9311

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
visiems savo kostumeriams ir draugams
— linki —

JOHN'S FOOD MART

CHOICE MEATS and POULTRY
JOHN BUTVILAS

1534-36 So. 49th Avenue Cicero, Illinois
Phone: AOL 2-6648

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

2 - NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. - SATURDAY, APRIL 1, 1961

Mažytis Chihuahua veislės šuničias neturi jokių vargų įsigaufi j batai.

M. ZOSČENKO
Caro batai

Šiais metais Žiemos rūmuose įvairius caro niekniekius parduvinėjo. Bene Muziejaus fondas šiuo prekiauvo. Aš nežinau, kas. Aš su Katerina Fedorovna Kalenkorova į tenai vaikščiojau. Jai reikėjo dešimties personų samovaro (virtuvo). Samovaro, tarp kita ko, ten nebuvo. Ar caras gerė iš arbatinuko, ar jam nešiodavo iš virtuvės kurioje nors kamputoje stiklinėje, aš nežinau, — tik tai samovarų parduoti nebuvo pateikta.

Užtat kitų daiktų buvo daugybė. Ir daiktai, iš tikro, visi labai puikūs.

Įvairios caro portjeros, bordinės, įvairios taurės, spaudyklos, marškiniai ir įvairūs kiti caro niekniekiai. Na, tikrai akys raibsta, nežinau, už ko griebtis ir ką įsigyti.

Tada Katerina Fedorovna už atliekamus pinigus samovaro vietoje nusipirko keturis ploniausio madepalomo marškinėlius. Labai ištaigingi.

Caro. Aš gi staiga sagrau pamaciuo batūs. Rusiškas aušas, aštuoniolika muštinių.

Aš iš karto paklausiau prekinių pardavėją: — Kokie čia batai. malonūs bičiuli?

Jis sako: — Suprantama kokie — caro. — O kokia, — sakau, — man garantija, kad caro? Gal, sakau, kažkoks kapeldineris valkiojo, o jus juos parduodate, lyg caro būtų. Šitai, sakau, negerai, nederu.

— Čia aplinkui viskas yra caro šeimos turtas. Mes, — sakau, — šlamštu neprekiuojam.

— Rodyk, — sakau, — prekes.

Apžvelgiau aš batūs. Labai laisvai man patiko, ir dydis tinkamas. Ir neplatus, siaurčiai, padoris. Čia smailagalvis, čia užkulnis. Na, tikrai tinkami batai. Ir iš viso mažai avėti. Gal būt, caras tik tai tris dienas teavėjo. Puspapis dar neatšokęs.

— Viešpatie, — sakau, Katerina Fedorovna, argi, sakau, anksčiau galima buvo svajoti apie tokią avalynę, kaip caro. Arba, pavyzdžiui, caro batūs apsiavus galve pasivaikščioti? Viešpatie, sakau, kaip, Katerina Fedorovna, istorija keičiasi! Aštuoniolika muštinių už juos atidaviau, nesigratindamas. Ir, žinoma, už caro batūs ta kaina labai ir labai nedidelė.

Paklojau aštuoniolika muštinių ir nusinešiau šituos caro batūs namo.

Is tikrųjų, įsiaiuti j juos buvo sunku. Nemint atų, su paprasia kojine vos vos teįlenda.

„Vis dėlto, — galvoja, — avėsiu — ir paplėtės“.

Tris dienas avėjau. Ketvirtą dieną puspapis atšoko. Ir

Lietuviškų knygų yra!

„Naujiečių“ kovo mėn. 11 d. antroje dalyje buvo patalpinta „Senos skaitytojo“ žinutė „Knygų nėra“, kuri nėra tiksliai. Ten rašoma, kad centrinėje miesto (Chicago?) bibliotekoje nėra lietuviškų knygų pasiskaitymui.

Senas skaitytojas rašo, jog latvių knygų lentynos pilnos prikrautos, o lietuvių apatinė viena lentynėlė beveik tuščia. Taip pat jis sako, kad yra keletas knygų, bet ir tos patios jau pasenusios.

Sios žinutės autorius, atrodo, galvoje turi Chicagos miesto centrinę biblioteką, nes atlinka aukštas, kuriame lietuviškos knygos yra patalpintos, o taip pat ir tų knygų padėtis lentynose.

Bet Senas skaitytojas, matyt, blogai žiūrėjo ir persižiūrėjo. Lietuviškų knygų ten yra

ne tik, kad vienas puspapis, o visiškai kartais užkulniu visas žemutinis aukštas atitrūko. Net koja į lauką išlindo.

O įvyko šis biutrus dalykas gatvė, Sąjungų būvare, arti darbo Rūmų. Taip ir žygjavau be puspapžio namo į Vasilijaus salą.

Svarbiausia, buvo labai gaila pinigų. Vis dėlto aštuoniolika muštinių. Ir pasiskysti nėra kur. Na, jeigu šitie batai būtų „Skorocho“ arba kito kurio fabriko — kitas klausimas.

Būtų galima bylą iškelti ir raundonajį direktorių iš vietos išvyt dėl tokios techninės silpnybės. O čia, prašome, caro batai.

Žinoma, sekančią dieną buvau nuėjęs į Muziejaus fondą. O ten jau ir prekyba buvo baigta — uždaryta.

Norėjau į Ermitažą (Garsusis meno muziejus) nusibastyti arba dar kur nors, bet pagaliau numojau ranka. Svarbiausia, Katerina Ivanovna mane sulaukė.

— Šitai, — sako, — ne tik tai caro, visoks karaliaus batūs per tiek metų gali perpūti. Vis dėlto, kaip norite, dešimt metų nuo revoliucijos dienos praėjo. Šitai, žinia, sutrūnyti galėjo per tą laiką. Šitai reikia suprašti.

O, is tikrųjų, manieji broleliai, dešimt metų praėjo. Bene juokas! Prekės ir tos pradėjo gureti.

Ir nors Katerina Fedorovna mane ramino, bet kai, be kita ko, po pirmo skalbimo šitie juosios caro damų marškinėliai į visas puses išūžo, tai jiniai labai baisiai caro režimą kolyjo. O iš viso, žinia, dešimt metų praėjo — juokinga kisti į apmąda. Laikas gi, manieji broleliai, kaip greitai eina!

Kas seniau buvo — viskas dulkėmis virsta.

Vertė J. V.

ne viena lentynėlė, bet dešimtis. Lyginant su latviais, lietuviškai nėra daug „nuskriausit“, nes lietuviškų knygų skyrius turi 12 lentynų, taigi tik dviems daugiam. Vienoje lentynoje telpa apie 30 knygų, taigi lietuviškasis skyrius turi apie 300 knygų.

Taip pat nėra tiesa, kad lietuviškos knygos yra pasenusios. Kaip tik lietuviškame skyriuje senų knygų, proporcingai imant, yra mažai. Čia užtikamų knygų tarpė apie 50% yra išleistos paskutiniųjų 6-7 metų laikotarpyje. Be to, jau yra knygų, kurios pasirodė 1960 ir 1961 metais.

Tiesa, čia lietuviškų knygų galėtų būti daugiau, nes iš tiesų, pasigendama kai kurių leidinių. Tačiau čia, atrodo, jau lietuvių skaitytojų kaltė, nes, kiek teko patirti, lietuviškomis knygomis gana mažai kas domisi. Jeigu skaitytojai pageidautų, atrodo, biblioteka stengtųsi dar daugiau lietuviškų knygų įsigyti.

Nors lietuviškų knygų centrinėje bibliotekoje nėra daug, bet jos savo skaičiumi nėra paskutinėje vietoje. Pavyzdžiui, ramunų knygų tėra tik 2 lentynos, o japonų ir korejiečių randama tik po dešėtką knygų.

Reikla paminėti, kad lietuviškų knygų tarpe yra įvairaus žanro kūrinių, kurių tar-

pe nemažą vietą užima gro- tekoje galima pasigesti, tai lie-
žinė literatūra. Taip pat pasku-
tiniu metu vis daugiau pra-
dėda atsirasti knygų, išleis-
tų okupuotoje Lietuvoje.

Teskan lietuviškų knygų, ge-
riausia yra patikrinti katalo-
gines korteles, kurios sudėsty-
tos stalčiuose prie įėjimo į sve-
timų kalbų knygų skyrių. Ten
galima rasti visas knygas, nes
iš lentynų dalį knygų būna
skaitytojai pasiskoline.

Norintieji surasti Lietuvių
Enciklopediją, turi eiti į 4-ji
bibliotekos aukštą, kurio ry-
tinėje dalyje jai yra paskirta
visa lentyna. Ji užima vietą
šalia kitomis kalbomis išleis-
tose irgi randama lietuviš-
kų knygų. Edv. Sulaitis

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO
INSULIACIJOS PROBLEMAS.

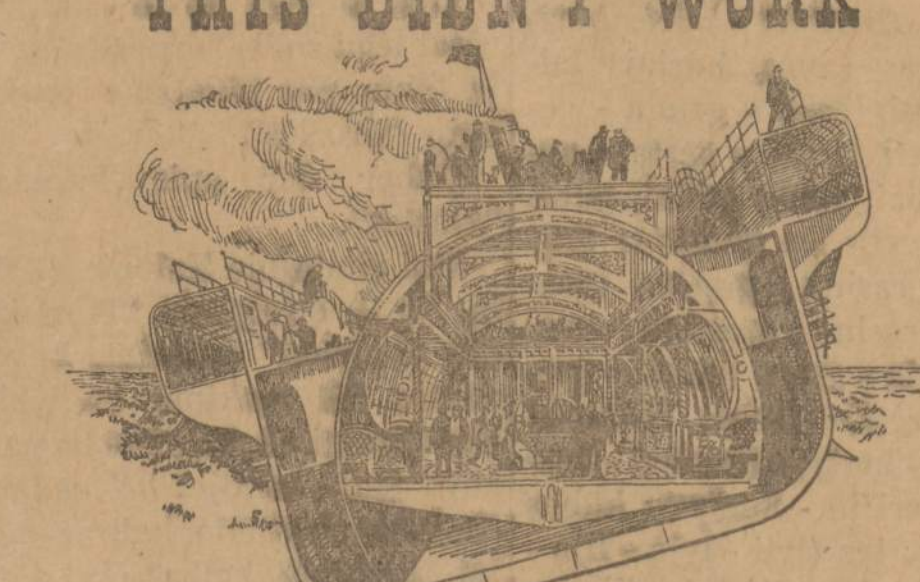
Dabar yra lin-
kas tinkamai
įrengti savo
namą vasarai
ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies
stako lentų ir namams materialų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET — TEL.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITWINAS, MGR. — LIETUVIAI SALESMONAI

THIS DIDN'T WORK

... a floating ship's saloon to combat seasickness. It
couldn't roll but it could pitch and, on its maiden voyage,
did so mightily to the discomfort of its passengers. The
idea didn't work.

BUT THIS DOES

DISABILITY BENEFITS

If you become severely disabled, you and your
family may become eligible for monthly social
security checks.

For more information, visit, write, or phone your
nearest social security office.

U.S. DEPARTMENT OF
HEALTH, EDUCATION, AND WELFARE
SOCIAL SECURITY ADMINISTRATION

Linksmų Velykų Švenčių
linkime mūsų visiems kostumeriams ir draugams

STANLEY LITWINAS, PRESIDENT

Carr-Moody Lumber Co.

3039 SO. HALSTED STREET TEL. Victory 2-1272

SAŽINĖ MENE

— Aš niekad negalėjau pri-
versti savo kompaniono Andy
Takerio neperžengti tauraus
sukčiavimo legalių ribų, — pa-
sakė man Jeff Peters.

Andy neturi taurumo, nes jo
fantazija labai lalei. Jis išras-
davo tokių suktų, ultrafinan-
sinių būdų pinigams gauti, kad
juos būtų velavus net geležin-
kelių kompanija.

Aš pats iš principo niekad
nesu pačmęs nė vieno dolerio
iš savo artimojo, nedavęs jam
ko nors mainais: čia netikro
aukso medaliona, čia grėlių

sėklų, čia tepalo nuo dieglių,
čia akcijų, čia miltelių blu-
soms naikinti, pagaliau bent
antausį. Aš beveik išitinkęs,
kad mano protėviai kilę iš Nau-
josios Anglijos ir aš paveldė-
čiau iš jų tvirtą ir pastovų bji-
mės jausmą policijai.

O Andy genealogijos medis
visai kitoks: jo viršūnė gal vos
siekia kokią nors finansinę kor-
poraciją.

Kažkada vasarą mudu bas-
tėmis po Vidurinius Vakarus
ir prekiaavome Ohio klonyje
šėimos albumais, milteliais nuo

galvos skaudėjimo ir skysti-
mu kaksčlėms naikinti. Andy
sugalvojo naują finansinę
kombinaciją, kuria turėjo pa-
grinduoti susidomėti policija ir
teismas.

— Jeff, — tarė jis, — aš
manau, kad mudviem laikas
atsisveikinti su čionykščiais
daržininiais ir atkreipti dėme-
sį į ką nors labiau vaisinga
ir maistinga. Kaip tau patin-
ka mano mintis: pasinerkime
į dangoraizių tankumyną ir
pakibinkime vieną kitą stam-
besnį briedį!

— Ką gi, — atsakiau aš, —
tu pažįsti mano polinkius. Aš
mėgstu dorą, legalų būdą. Kai
aš gaunu pinigus, tai palieku
klientui koki nors apčiuopia-
mą daiktą, kad jis galėtų gė-
rėtis ir nelabai atidžiai žiūrė-
tų, kur aš sprunku. Bet jei tu
sugalvojai ką nors nauja, An-
dy, tai papasakok — aš ati-
džiai išklausysiu. Aš ne tiek
jau linkęs į smulkias suktybes,
kad atsisakyčiau ko nors ge-
resnio.

— Aš noriu, — sako Andy,
— pamedžioti, be šunų, be va-
rovų, be šautuvų, iš viso be
triuškimo. Mano grobis — ame-
rikoniškų Midasų (Prigijos val-
dovas asilo ausimis, pagal ki-
tą padavinį turėjęs galios pa-
versti aukso viską, ką tik pa-
liesdavo), liaudies kalba kal-
bant milijonierių, banda.

— Njūjorke? — paklausiau
aš.

— Ne, mielasai, Pitsburge.
Jie veisiasi kaip tik ten. Njū-
jorko jie nemėgsta. Jie ten
retkarčiais nuvažiuoja ir tik
dėl to, kad šitaip reikia da-
ryti pagal milijonierių tradi-
cijas.

Pitsburgo milijonierius, pate-
kęs į Njūjorką, jaučiasi, kaip
musė karštos kavos poduke.
Žmonės stebi jį ir kalba apie
jį, o smagumo nėra. Njūjorkas
tyčiojasi iš jo dėl to, kad jis
švaistosi pinigais šiame pašai-
pų ir snobizmo mieste. O iš
tikrųjų pitsburgietis eikvoja
pinigus nežinia kam. Aš esu
matęs išlaidų sąrašą, kurį su-
darė penkiolikos milijonų sa-
vininkas po dešimties dienų
viešėjimo Njūjorke:

Kelonė geležinkelio ten ir
atgal \$21; važiavimas tramva-
jumi \$2; viešbučio saskaita (po
\$5 per dieną) \$50; arbatpini-
gių \$5750; viso \$5823.

— Čia girdimas tikrasis Njū-
jorko balsas, — tęsė Andy. —
Šilas miestas — visur ir visa-
da — restorano tarnautojas.
Jei jis gauna per daug arbat-
pinių, tai traukia jus per
dantį. Kai pitsburgietis ryžta-
si išleisti pinigų ir džiaugtis
gyvenimu, tai jis sėdi namie.
Štai ten mes jį ir pričiupsime.

Žodžiu, mudu su Andy su-
krovėme savo albumus, milte-
lius ir buteliukus vieno pažįs-
tamo rūsyje ir nuvykome į
Pitsburgą. Andy nebuvo iš
anksto sudaręs programos, pa-
sitikėdamas savo intuicija.

Atsižvelgdamas į mano do-
ros ir savisangos idėjas, Andy
pažadėjo įteikti savo "aukai"
ką nors, ko egzistencija gali-
ma išitinkinti regėjimo, palytė-
jimo, uoslės arba skonio or-
ganais. Mano sąžinė buvo nu-
raminta, ir aš sutikau ben-
dradarbiauti.

— Andy, — paklausiau aš,
verždamasis kartu su juo pro
dūmus Smithfield gatvę, — o
ar tu jau sugalvojai, kokių bū-
du mudu susipažinsime su an-
glijų karaliais ir plieno herco-
gais? Aš nenoriu pasakyti, kad
nemoku elgtis salone arba su-
kinėti šakutės ir peilio prie
stalo, bet įsibrauti į čionykščių
pigių cigarų rūkytojų reziden-
cijas tikrai sunkiau, negu kad
tu įsivaizduoji.

— Jei iš viso gali būti kokia
kliūtis mūsų pažinčiai su mi-
lijonieriais, — atsakė Andy, —
tai tik mudviejų geras išsi-
auklėjimas. Mudviejų draugi-
joje jie pasijus žemesni esą. Čio
nykščiai milijonieriai — pa-
prasti, malonūs žmonės, tikri
demokratai, be jokių preten-
zijų.

Tiesa, jie šiurkštūs, nelabai
mandagūs ir, nors jų manie-
ros nepasižymi švelnumu, iš
esmės akiplėšiški ir įžūlus. Be-
veik visi jie kilę iš tamsių pa-
dugnių ir liks purvini iki mies-
tas įtaisys dūmų valytojus. Jei
mudu elgsimės nekeldami pre-
tenzijų, nevensime smulkių
ir mokėsime pasireklamuo-
ti, kaip kad reklamuojasi už-
sienio plieninių bėgių kompa-
nijos, tai bus lengva susidrau-
gauti su tais milijonieriais.

Tai gi, mudu su Andy kokias
tris-keturias dienas slankiojo-
me po miestą, dairėmės ir jau
pažinome iš matymo keletą
milijonierių.

Vienas iš jų kasdien prava-
žiuodavo pro mūsų viešbutį,
sustodavo prie jo durų ir liep-
davo išnešti jam į gatvę šam-
pano kvortą. Tarnas atneša
šampano, atkėmša butelį, o jis
ima jį ir geria pro kaklelį. Iš
karto galima suvokti, kad prieš
praturdėdamas jis kur nors
stiklo dirbtuvėje išpūsdavo bu-
telius.

Vieną vakarą Andy neparėjo
pietų ir grįžo tik apie vienuo-
liktą.

— Sučiupau vieną iš jų! —
pranešė jis. — Dvylika mi-
lijonų. Žibalas, plieno liejyklos,
nejudomas turtas, natūralinės
dujos. Geras žmogus, nenupii-
kęs. Praturtėjo per pastaruos-
sius penkeris metus. Dabar
samdosi daugybę profesorių,
nori susipažinti su literatūra,
menu ir kitais panašiais nie-
kais. Pirmą kartą pamačiau jį,
kai jis ką tik buvo laimėjęs
lažybas su Plieno Sindikato
atstovu. Juodu buvo susilazinę
iš dešimt tūkstančių. Manasis
teigė, kad šiandien vienoje
kažkokioje plieno liejykloje
įvyks keturios savizudybės. Kas
tik norėjo, sveikino jį, ir jis
kiekvienu vaišino degtinę. Aš
kažkodėl jam patikau, ir jis
pakvietė mane pietų. Mudu
pietavome restorane, Briljan-
tų gatvėje, gėrėme Mozelio vyną,
valgėme austres ir klausė-
mės muzikos.

Po pietų jis užsimanė paro-
dyti man savo viengungišką

butį Liberty gatvėje. Jis pasa-
kė, kad vien tik tos rezidenci-
jos baldai kainavo aštuoniolika
tūkstančių, ir aš tikiu jam.

Viename kambaryje paveiks-
lų mažiausia už keturiasdešimt
tūkstančių, kitame — visokių
retenybių ir senienų už dvi-
dešimt. Jo pavardė Skaderis,
jis turi keturiasdešimt penke-
ris metus, mokosi skambinti
pianinu, o jo žibalo šaltiniai
duoda jam kasdien penkiolika
tūkstančių statinių žibalo.

— Ką gi, — sakau, — visa
tai labai gražu, bet kuriems
galams mums reikalingi jo pa-
veiksiai ir žibalas?

Andy susimąstęs sėdėjo ant
lovos krašto ir tylėjo.

— Ne, — pagaliau prabilo
jis, — ne, šis žmogus nėra ei-
linis sukčius. Kai jis man ro-
dė savo spintą su retenybė-
mis, tai jo veidas buvo įkaitęs,
nelyginant krosnies durelės
nuo degančių akmenų anglių.
Jis sako, kad, jei jam pavyks
dar kelios stambios biznio ope-
racijos, tai Morgano porcela-
no ir perlų rinkinys, palygintas
su jo gobelenų kolekcija, atro-
dys ne dailesnis, negu stručio
gūžio vidus, pavaizduotas ek-
rane.

— O paskui jis parodė man
vieną daiktėlį... tęsė Andy. —
Daiktelis nepaprastas, tai iš
karto gali suprasti. Dramblio
kaulo. Padirbdintas prieš du
tūkstančių metų. Lotoso žie-
das, o jame mergaitės veidelis.
Skaderis atsivertė katalogą ir
viską man paaiškino. Vienas
Egipto menininkas, vardu
Chafra, išpiauštė du tokius
daiktelius faraonui Ramzesui
Antrajam kažkada prieš Kris-
taus gimimą. Antras egzemp-
liorius kažkur dingio, ir jo ne-
randa iki šiol. Antikvariatų
žiurkės kaisosi visuose Euro-
pos užkampiuose, bet nerado
antrojo lotoso. Skaderis už sa-

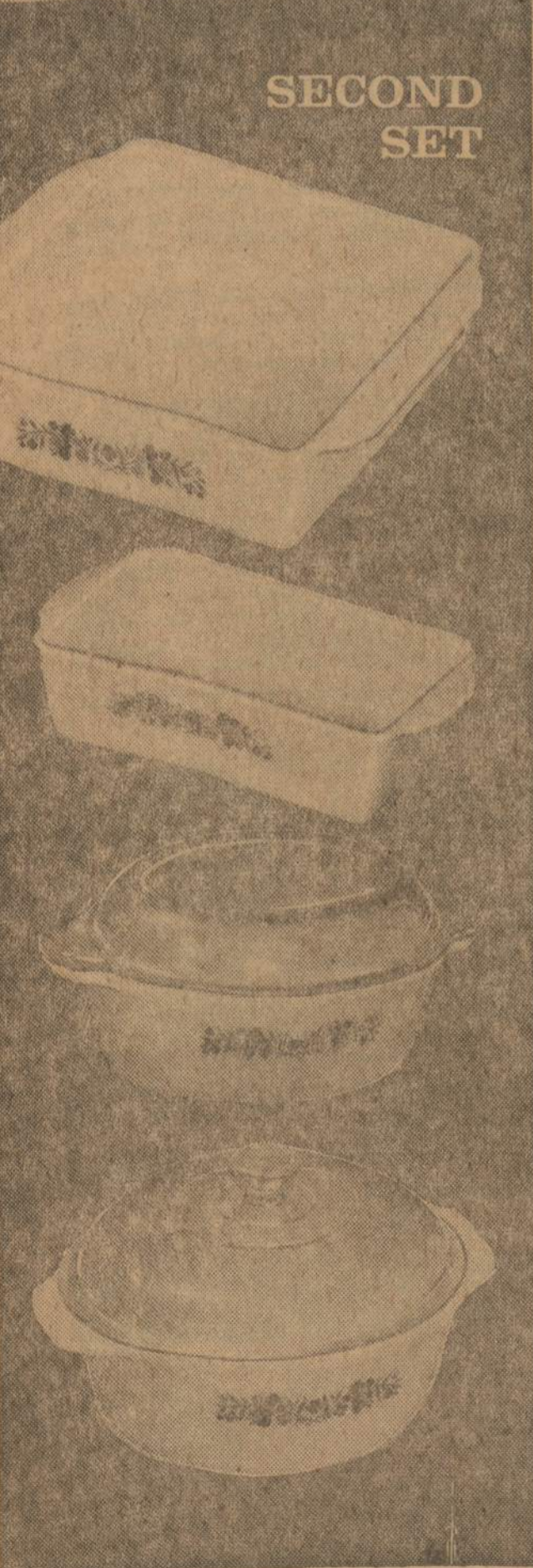
(Tęsinys 5 pusl.)

Širdingai sveikina savo tautiečius lietuvius
ir linki jiems linksmų
VELYKŲ ŠVENČIŲ

ALFONSE F. WELLS
TEISEJAS

Complete Your
Primrose Ovenware Service

Primrose virtuviniai indai
dovanų taupytojams

Mūsų pasiūlymas galioja iki 1961 m.
balandžio 10 d.

Antras setas

Jūs gausite dovanų tą dailų 6 virtu-
vinių indų setą, jei atidarysite \$200
ar didesnę taupymo sąskaitą arba
tiek pat pridėsite prie jau turimos.
Indai pagaminti garsios Ancor
Hocking Glass Corp. Garantija 2 me-
tams. Setas turi Good Housekeeping
Seal of Approval, tad galite būti
tikri dėl geros kokybės.

Šis setas gaunamas iki balandžio
10 d. Tik viena dovana šeimai...
Deja, šio seto nesučiūniam paštu.

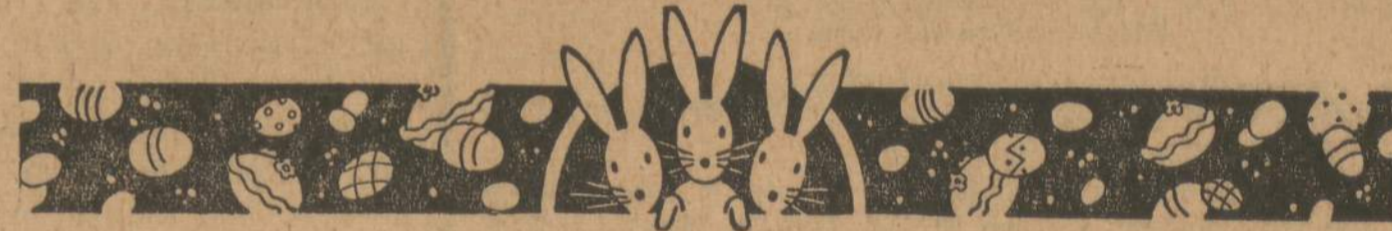
District
Savings
and
LOAN ASSOCIATION

3430 S. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.
Cliffside 4-0104

VALANDOS: Pirmad. ir antr. 9-4,
trečiad. uždar., ketvirtad. 9-8 v. v.,
penktad., nuo 9 iki 6 v. v.,
šeštadieniais nuo 9 iki 1 v. v.

EARN 4 1/4%
ON ALL INVESTMENT
ACCOUNTS

SVEIKINA DRAUGUS IR RĖMĖJUS SU VELYKŲ ŠVENTEMIS

UNIVERSAL SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET

CHICAGO 8, ILLINOIS

Telefonas: HA ymarket 1-2028

Pareigūnai:

PAUL J. RIDIKAS Prezidentas
PAUL MILLER I Viceprezidentas
EDMUND J. BARABAS II Viceprezidentas
OLGA RYPKUS Sekretorius ir Manager
K. M. AUGUST Iždininkas
LILLIAN TOTH Sekretoriaus pavaduotojas

Direktoriai:

PAUL J. RIDIKAS EDMUND J. BARABAS
K. M. AUGUST OLGA RYPKUS
ALEXANDER NAGLIS LILLIAN TOTH
PAUL MILLER WILLIAM MANKUS
VINCENT PAČKAUSKAS

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(LICENSED BY INTOURIST)

PASKUBINA JŪSŲ SIUNTIŅIŅŪS JŪSŲ DRAUGAMS IR GIMINĒMS
I. BET KURĪA SSSR DALĪ.

SIUNTIŅĪ APRAUŠTĪ • PRĪSTATĪMAS GARANTUOTAS
• GAVĒJAS NĪEKO NĒMOKA •

Visuose mŪsŪ skyrinose JŪs rasite didelē pasirinkimā medžiagŪ moteriškiems ir vyriškiems drabuziāms ir tuo sutaupysite, negu pirkdami kitur. JŪs galēte gauti ir kitokiŪ reikmenŪ tinkamŪ siuntiniāms, pigiau negu bet kur kitur.

Dēl nemokamŪ kainorašēiŪ ir papildomŪ informacijŪ rašykite arba aplankykite mŪsŪ jŪms artimiausj skyrjŪ:

NEW YORK 3, N. Y.	39 Second Avenue	Tel. AL 4-5456
BROOKLYN 21, N. Y.	506 Wilson Ave.	Tel. HY 1-5290
BROOKLYN 7, N. Y.	600 Sutter Ave.	Tel. DI 5-8808
PATERSON 1, N. J.	99 Main Street	Tel. MU 4-4619
VINELAND, N. J.	West Landis Ave. (Greek Orthodox Bldg.)	
LAKEWOOD, N. J.	126 4th Street	Tel. FO 3-8569
NEW HAVEN, Conn.	6 Day Street	Tel. LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa.	1015 East Carson St.	Tel. HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio	2683 W. 14th Street	Tel. TO 1-1068
WORCESTER, Mass.	174 Millbury Street	Tel. SW 8-2868
HAMTRAMCK, Mich.	9350 Jos. Campau	Tel. TR 3-1666
CHICAGO 22, ILL.	2222 W. Chicago Ave.	Tel. BR 8-6966
CHICAGO 29, ILL.	2439 W. 69th St.	Tel. WA 5-2737
SAN FRANCISCO, Cal.	2076 Sutter Street	Tel. FI 6-1571
NEWARK 3, N. J.	428 Springfield Ave.	Tel. BI 3-1797
PHILADELPHIA 23, Pa.	530 W. Girard Ave.	Tel. WA 2-4035
WATERBURY, Conn.	6 John Street	Tel. PL 6-6786
GRAND RAPIDS, Mich.	414 Scribner Ave., N.W.	Tel. GL 8-2256
DETROIT, Mich.	6440 Michigan Ave.	Tel. TA 5-8050
PASSAIC, New Jersey	176 Market Street	Tel. GR 2-6387
ROCHESTER, N. Y.	583 Hudson Ave.	Tel. LO 2-5941
JERSEY CITY, N. J.	75 Bright St., kamps Jersey Ave.	

Vineland, N. J. skyrjus atidarytas tik penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais.

NELAUKITE - RYTOJ GALI BŪTI PERVELŪ!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šlap kę apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parpintų jŪms polisā per mŪsŪ kompanijā. Nelaimel ištikus, neturēsite jokjŪ nemalonumŪ.

Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas: Central 6-5208

Generaliai Agentai šiŪ kompanijŪ:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO
MASSACHUSETTS FONDING & INSURANCE CO.

Donald Petkus Anthony Petkus

A. PETKUS & SŪNUS

NAUJA KOPLYCIA
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street

(Maplewood gatvės kampas)

GRovehill 6-2345 TOWnhall 3-2108

Pilnas laidotuviŪ aptarnavimas, įskaitant karstā ir pasinaudojimā mŪsŪ gražiŪm koplyciŪm, yra nuo \$375.00; \$430.00; \$595.00; \$650.00; \$695.00; \$750.00; \$875.00; \$945.00; \$975.00; \$900.00 ir daugiau. Karstā galima pasirinkti koplyčioje.

GRAZIOS INDIVIDUALINĒS KOPLYČIOS

Mašinoms pastatyti aikštė.

Lietuviams teikiām šios rūšies aptarnavimus 30 metų.

NAUMĒ LIŪNAITĒ

MIELI LIETUVIAI!

Mes, trys Lietuvos dukros — aš, Naumė ir mano draugė Augė ir Skardė — senai ir ilgai gyvenę, bet nepasė, buvė išvietintos, ilgai ir plačiai klajojė, pastangomis Nado Rastenio, pasiekėme Lietuviskajā Čikagā ir viešime "Naujiene" .

Mes norime atvykti į jŪsŪ namučius ir papasakoti jŪms savo žiurpulingus pergyvenimus senovės tremtyje. Iš mŪsŪ sužinosite apie tais laikais esantį Bangpučio dvarā Baltijos dugne, maloniā Ravine, geruosius Ardenus, mŪsŪ gimtinę — Zvirynę, tų laikŪ Lietuvā ir didingas "TrijŪ RoziŪ šventės" apeigas.

MŪsŪ kelionė į jŪsŪ namučius, buvusi \$5.00, dabar tik \$3.00. Priskysdami ar sumokėdami "Naujiensoms", 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., leisite mums atvykti ir viešėti pas jus.

Iki mielo pasimatymo,

NAUMĒ LIŪNAITĒ.

PIRMOJO ŽMOGAUS GYVENIMO MOKYKLA

Adomo ir Jievos pirmoji pažintis
(Ištraukos iš Marko Twaino humoreskos)

Adomo užrašai tariamai vaizduoja padėtį Rojuje netrukus po Sutvėrimo. Čia atpasakoti pirmieji Adomo įspūdžiai apie moterį, pasišalinimas iš Rojaus ir pirmųjų vaikŪ Kaino ir Abelio atsiradimas.

Naujas sutvėrimas su ilgais plaukais

Pirmadienis. Šis naujas sutvėrimas su ilgais plaukais labai man trukdo. Jis visā laikā kabinėjasi ir sekioja iš paskos. Man tai visai nepatinka: aš neprašęs prie kompanijos. Vėčiau jis laikytis su kitais gyvuliais... Šiandien debesuota, vėjas iš rytŪ: manau, mes turėsim lietaus...

Mes? Iš kur aš ėmiau tą žodį? Dabar atsimeinu — tai tas naujasis sutvėrimas jį vartoja.

Trečiadienis. Pasistačius nuo lietaus pastogę, bet negaliu ją ramiai sau vienas turėti. Tas naujasis sutvėrimas įsikraustė. Kai aš bandžiau jį išvaryti, jam pradėjo vanduo tekėti iš tų skylučių, pro kurias jis žiūrė. Sutvėrimas atkala lepšę tą vandenį nubraukė ir pradėjo daryti garsus, kokius kiti gyvuliai daro, kada jiems kas negerai. Kaip būtų gera, kad tas padaras nekalbėtų, jis vis kalba ir kalba. Žinoma, aš perdaug nepaisau. Tokio keisto balso nebuvau dar girdėjęs, ir tas balsas dažniausiai yra tiek arti, tai prie mano peties, tai prie ausies, o aš esu prapęs prie balsų ne taip iš arti.

Šeštadienis. Tas naujasis sutvėrimas ėda perdaug vaisiŪ. Bijau, kad mes jŪ galime pritrūkti. Vėl "mes"? Tai yra to padaro žodis! Dabar ir aš įpratau jį vartoti, tiek daug kartŪ girdėdamas.

Sekmadienis. Ištvėriau. Bet ši diena žada būti dar sunkesnė. Ši diena buvo numatyta poilsui. Sešias blogas dienas jau turėjau, o šį rytā aptikau tą naujajį sutvėrimā besikėsinantį nudžiūtū obuoliŪ iš uždraustosios obelės.

Pirmadienis. Tas naujasis sutvėrimas sako, kad jo vardas yra Jieva. Man vis tiek pat. Nieko neturiu prieš. Pasakė, kad taip privalau jį pasaukti, jei norėsiu, kad ateitŪ. Aš atsakiau, kad nerandu reikalo. Bet sutvėrimas dar pridėjo, kad jis nėra Jis, o yra Ji. Nesinori tikėti, bet ar man ne visvien kaip jį at ją vadinti, kad tik jis ar ji eitŪ sau ir nelepētŪ.

Adomas bando pabėgti, bet nepasiseka

Šeštadienis. Antradienį nakties metu buvau pabėgęs ir nušalioje vietoje pasistatęs sau atskirā pastogę. Buvau nušlavęs ir savo pėdsakus, bet ji mane surado su pagalba kito gyvulio, kurį ji prisijaukino ir vadina vilku. Atejęs vėl pradėjo tuos nusibodėjusius garsus ir vandens laistymā iš žiurėjimo skylučių. Turėjau pagaliau sukurti grįžti su ja, bet bėgsiu vėl, kai tik pirma tinkama proga pasitaikys. Ji pradeda naujas paisykystes, be kitko, ji pradeda teirautis, kodėl žvėrys, vadinamieji liūtai ir tigrai, turėdami tokius gerus dantis, ėda tik žolę, kad jie galētŪ ėsti vienas kitā. Aišku, tai paika, nes ėsti vienas kitā reikštŪ būklę, vadinamā "mirtis", tuo gi tarpu mirtis, kaip man yra sakytā, šiame Parke neįeina į klausimā.

Vėl sekmadienis. Vėl pergyvenau.

Pirmadienis. Rodos, pradėtu suprastū, kam yra duota savaitė. Ji yra tam, kad žmogus galētŪ pasislėpti po sekmadienio... Ji vėl pradėjo laipti į tą medį. Išginiau, o ji sako, niekas, girdi, nemato.

Ketvirtadienis. Šiandien ji man pasakoja, kad ją padarė iš mano šonkaulio. Tai abejotina, jei nedaugiau. Aš tebeturiu visus šonkaulius. Naujas rūpes-

ti. Tai yra jos rūpestis su tuo maitvanagiŪ. Ji tvirtina, kad jam netinka žolę lesti; jos nuomone, jis buvo sutvertas dvėselienai rytū. Tačiau mano nuomone, mes gi negalime sugriauti visos sutvėrimo schemos, vien tik tam, kad patenkintŪ jos maitvanagi.

Šeštadienis. Vakar ji buvo įkritusi į prūdā, bežiūrėdama į savo atvaizdā. Ji dažnai tai darydavo. Paskui ji sakėsi vos vandeniŪ nepasismaugusi ir jai labai pasidarę gailā tų žuveliŪ, kurios turi vandenyje būti. Vėkare ji nuėjusi pasisėmė jŪ pilnā riešuktę ir parnešusi sukiošomanį lovā. Girdi, kad sušildyčiau, nors man neatrodo, kad joms darosi šilčiau; jos tik pasidarė tokios ramios ir visai nejudā. Kai ji nematys, tai aš jas išmesiu pro duris. Man tai jokio malonumo nesudaro gulėti su žuvinimis...

Sekmadienis. Vėl vargais negalais pergyvenau.

Jieva susideda su gyvate; Adomas žada emigruoti

Antradienis. Ji dabar susidėjo su gyvate. Kiti gyvuliai labai nepatenkinti, nes ligi tol ji savo bandymus darydavo su jais ir juos visai vargino. Man irgi patinka, nes gyvatė su ja kalba, tokiu būdu aš turiu ramybę.

Penktadienis. Ji sako, kad gyvatė jai palaria paragauti ano medžio vaisiŪ, esą, rezultatas bus didis ir kilnus ir auklėjantis. Aš ją perspėjau, kad tuo atveju būtŪ ir kitas rezultatas, kŪs įvestŪ mirtį pasaulyje. Bet tai buvo didelė klaida — vėčiau būčiau tą pastabā sau palaikęs. Ji tik gavo naują idėją. Esą, ji tada galētŪ išgydyti sergantį maitvanagiŪ ir parūpinti mėsos liūtams ir tigrams. Aš ją perspėjau laikytis ko toliausiai nuo to medžio. Ji atkirtė, kad ji nesilaikys. Numatau ateityje daug bėdŪ. Bandysiu emigruoti.

Trečiadienis. Atsitiko. Tą naktį aš pabėgau ir visā naktį šuoliais įėjau ant arklio, norėdamas pasišalinti iš Parko ir pasislėpti kurioje kitoje šalyje pirmiau nei parsidės bėdos, bet nepasisekė. Kokiai valandai praėjus po saulėlydžio, staiga prasidėjo baisus lermas ligi šiol draugiškai žolę ėdusių žvėriŪ tarpe ir vienas žvėris pradėjo kitā draskyti. Aš jau žinojau, ką tai reiškia. Reiškia, kad Jieva bus neiškentusi ir suvalgys užgintā vaisiŪ, ir mirtis bus parėjusi į pasaulį. Tigrai užpuolę surtjo mano arklį, visiškai neapvaisydami mano protestŪ; būtŪ ir mane suėdę, jei nebūčiau suspėjęs įlipti į medį.

Prasideda naujas gyvenimas su Jieva

Susiradau sau laukymę kitapus Parko ir būčiau neblogiausiai įsirengęs, bet ji vėl mane atrado. Tiesą pasakius, aš neturėjau nieko prieš, kad ji mane atrado. Čia menkai ką buvau radęs, o ji ateidama atsinešė tų obuoliŪ. Buvau alkanas, tai ir suvalgiau vienā antrā. Tai prieš mane principas, bet aš patyriau, jog principai tinka tik sotiems.

Ji atėjo apsikaisiusi šakelėmis ir lapais, ir kai aš paklausiau, kam visa ta komedija, ir pabandžiau nuplėšęs numesti šalin, pastebėjau kaip ji sudrebėjo ir paraudo. Dar nebuvau matęs drebančio ir raustancio žmogaus, o ji man pasakė, kad greit greit ir aš tai patirsiu. Ir tikrai, padėjęs nebaigtā valgyti obuoliŪ, staiga pats pradėjau kaišytis nuo jos nuplėšytais lapais, ir įsakiau jai, eiti parinkti daugiau, nesgi labai nepadoru šitaip puspilkei rodytis. Ji pakluso ir po to mes nuslėmome į tą aikštę, kur įvyko kruvinasis žvėriŪ mūšis. Čia radę pasirinkome kailiŪ, iš kuriŪ ji padarė porā užvalkalų. Nepatogūs la-

bai, bet madingi ir dėvėti galima. Aš pradėtu įsitikinti, kad ji nėra blogas kompanionas. Ir po to, kai netekau nuosavybės, rodos, gana liūdnai pasijausčiau, jei ir jos netekčiau. Kitas vėl dalykas, jį pasakė, kad gautas įsakymas, jog mes turime drauge užsidirbti pragyvenimā. Ji bus nandinga. Aš galėsiu būti bosu.

Po dešimties dienŪ. To be-trūko. Ji kaltina mane, kad esą, aš kaltas dėl mŪsŪ nelaimės!

Dar po dešimties dienŪ. Ji visai nuosirdžiai man pasakoja, girdi, ta gyvatė užtikrinusi, jog užgintasis vaisius visiškai nebūvo obuoliai, o buvo kaštonai. Aš atsakiau, kad tuo atveju aš visiškai nekaltas, nes kaštonų aš nevalgiau. Tačiau ji vėl pasakė, kad gyvatė jai paaiškėnusi, jog žodis kaštonas yra tik figūratyvinis žodis, kŪs reiškia seną supelėjusį anekdotā, ir primygtinei manęs paklausė, ar aš nepasakiau tokį anekdotā tuo momentu, kada katastrofa įvyko. Deja, pasakiau...

Jieva sugavo keistā gyvulį ar žuvį

Sekančiais metais. Mes jį pavadinome Kainu. Ji tą padarę sugavo, kai aš buvau iškeliajęs medžioti toli į šiaurę. Sugavusi krūmuose netoli mŪsŪ vėlinėnės bakūžės. Iš visko sprendžiant, tai visai naujos rūšies padaras, gal būt, žuvis, nors gal ir ne, nes kai aš bandžiau įleisti į vandenį, jis pradėjo grimzti, o ji pribėgusi iš manęs atėmė anksčiau nei spėjau bandymā baigti. Aš to visiškai nesuprantu. To sutvėrimo atsiradimas visiškai jā pačią paleitė. Ji su tuo padaru daugiau užsiėmusi negu su visais kitais gyvuliais, bet kai klausiu, jį pati negali išaiškinti, kodėl. Jos visas protas susimaišė. Dažnai jį tą žuvį ant rankŪ nešiojasi kiaurā naktį, ir kai ta žuvis nepaliauna rėkusi, jai pačiai iš žiūrėjimų skylučių vanduo pradeda lašėti, ir jį tą žuvį visai pamonėja ir jai savo lūpomis visokius garsus išdarinėja.

(Tęsinys 5 psl.)

Uncle Sam tips his hat to the ladies...

for their big part in the Savings Bond Program

From the very start 20 years ago, the U.S. Savings Bond Program has been lucky in having the dedicated support of thousands of American women.

Their wonderful cooperation has ranged from the War Bond tours of Hollywood's brightest stars to helping to operate the Savings Stamp Program for the Nation's small fry.

The special talents of American women
Many a boy and girl wouldn't have a full Savings Stamp book, but for Mom. And many a Bond would not be sold, but for the army of women volunteers who put their strength behind the Savings Bond Program.

Why it's worth listening to the ladies

Every U.S. Savings Bond you buy is guaranteed to grow by Uncle Sam. Right now the interest paid you is 3 1/2%, if Bonds are held to maturity. Bonds are a riskless investment.

A Message from our First Lady:

During this Twentieth Anniversary Year of the U.S. Savings Bond Program we salute the volunteer spirit of the Women of America. By buying bonds and encouraging others to do so, we help build a more secure future for ourselves and for our country.

Jacqueline Kennedy
Honorary Chairman,
National Women's
Advisory Committee
for Savings Bonds

Richard Avedon Photo

You save more than money with

U.S. Savings Bonds

Buy them where you work or bank

For 20 years America's newspapers have published Savings Bonds ads at no cost to the Government. The Treasury Dept. is grateful to The Advertising Council and this newspaper for their patriotic support.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PHETAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaroma. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: Prospect 8-2229
Rezid. tel.: WALbrook 5-5076

Tel.: Prospect 8-1717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 (vak. atradieniai ir penktadieniai). Treč. ir sekmd. ofisai uždaryti.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel.: Village 8-6068
1 Madison St., Oak Park, arba
Tel.: Prospect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
Namy tel. OWENS 5-0533
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISA VALANDOS:
Pirmad., ketvirt. ir penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, antrad. nuo 1-5, treč. ir šeštadienį tik susitarus.

DR. JONAS G. BYLA-BYLAITIS
Nervų-Smegenų Ligos, Chirurgija
OAKLEY MEDICAL BLDG.
2300 W. 51st St.
Valandos: Seštadieniai susitarus. GR 8-3400 neatsiliepius, skambinti PR 6-1795.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEVERly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akių ir moterių ligos
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Seštadieniai nuo 2 iki 4 popiet.
Trečadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Seštadieniai 1-4 val. p. p. Trečadieniai uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISA VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Treč. ir sešt. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDens 3-7273

Grovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juška
AKIU LIGŲ SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečadienį ir seštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD
Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir seštadienį tik 10-12.
Telef. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečadieniai uždaryti. Seštadieniai 12-4 val.
Ofiso telefonai: LAFayette 3-3210
Jei neatsiliepiama šaukite KEDzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3. Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6-9. Trečadieniai tik susitarus.
Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd Street
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet, antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštad. nuo 9:00-2:00 p. p.
Trečadieniai uždaryti.

Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896
Rez. telefonai: WALbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
Seštadieniai 2-4 val. po pietų (kampas 47th ir S. Hermitage Ave.)
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Seštadieniai nuo 2 iki 6 val. v., išskyrus sekmdienius.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba TR 3-5577
OFISO val.: pirmad. 7-9 val. vakaro, antrad. treč. ir penktad. 6-9 v. v. seštadieniai 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2323
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Priėmimo val.: Pirm., Antr., Ketv. ir Penktadieniai 2-4 val. ir 6-8 val. Trečadieniai ir seštadieniai nepriima ligonių.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(Kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadieniai 1-4 p. p. Treč. ir sekmdieniais uždaryti.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniai 9-11
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: Prospect 6-5084

LIETUVIAI AKIU GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, Yards 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (treč. uždaryta), seštad. 10 ryto iki 2 p. p.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas-Orthoptistas
Gydo nusipliesius ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įveda netikrą - artificialę akį pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja 40 metų. Kalba lietuviškai.
4654 So. Ashland Ave. YA 7-6616

DR. G. SERNER
LIETUVIŠKŲ AKIU GYDYTOJAS
25 metų patyrimas.
Tel.: Yards 7-1829
Pritaiko Akinius, Kreivas Akis, Ištaiso.
Ofisai ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir sešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

TV TAI SYMAS
\$3.00 už darbą.
VACLOVAS OZECHAUSKAS
6727 So. Paulina
PR 8-6932 - HA 1-7345

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

IS TOLI IR IS ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituania Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRONTier 6-1882

GRADINSKAS
FM RADIJU
NET KELIOS DEŠIMTYS
Stereo telefonai, TV, Vėsintuvai
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRONTier 6-1998
Pardavimas - Taisyimas, Sekmd. uždaryta.

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. AM. 102-7 FM.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. - Seštadienį ir sekmdienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
VAKARUŠKOS: pirmad. 7 v. v. Anglų kalba: nuo antr. iki penkt. 7-7:30 val. vak.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

BURNING TIME
ONE CARELESS MOMENT
prevent forest fires!

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

Los Angeles teismo rūmų verkdamo aleidžia Carole Tregoff (dr. Finch meliuzė), kuri kartu su dr. R. Bernard Finch buvo teisiama už daktaro žmonos nužudymą. Teismo nuosprendis - abu kalti: dr. Finch pirmo laipsnio, o Tregoff antro laipsnio žmogžudystė.

Sąžinė mene

(Aikštis iš 3-cio psl.)

vo lotosą sumokėjo du tūkstančius dolerių.
— Tiek to, — pasakiau aš, — čia man tik tušti žodžiai. Aš maniau, kad mudu atvažiavome į Pitsburgą, kad pamokyti milijonierius biznio, o pasirodė, kad jie moko mus dailiojo meno.
— Nesijaudink, — ramiai atsakė Andy, — viskas susitvarkys!

Kita dieną anksti rytą Andy kažkur išėjo ir grįžo tik apie vidudienį. Jis pakvietė mane į savo kambarį, išėmė iš kišenės žašies kiaušinio dydžio ryšulėlį, išvyniojo jį ir parodė man dramblio kaulo lotosą, lygiai tokį, kokį jam vakar buvo parodęs Skaderis.
— Prieš valandą, — pasakė Andy, — aš buvau atsitiktinai užėjęs į krautuvikštę, kur pardavėda visokius kledarus. Tien pat galima užstatyti daiktus. Žiūriu... tarp senovinių durituvų ir peilių kyšo štai šitas daiktelis. Savininkas sakė, kad tasai lotosą buvo užstatydas prieš keletą metų ir niekas jo neatsiėmė. Jį atvežė kažkokie arabai ar turkai, o gal dar kokie netiksliai, kadaise gyveno čia netoliese prie upės. Nusigynę turėjo koku nors būdu prasimanyti pinigų. Aš pasiūliau du dolerius, bet pardavėjas iš mano akių suprato, kad tasai niekniekis man labai reikalingas, ir pasakė, jog mažiausia kaina — trys šimtai trisdešimt penki doleriai. Bet kokiu nuolaida reikėtų, girdi, kad iš jo vaikų atimamas paskutinis duonos kąsnelis. Pagaliau aš nusipirkau tą šlamštą už dvidešimt penkis dolerius.

— Jeff, — tęsė Andy, — isižiūrėk! Čia tas antrasis faroano daiktelis: jis panašus į tą, kurį turi Skaderis, kaip kad vienas vandens lašas panašus į kitą. Aš nė kiek neabejoju, kad Skaderis paklos bent du tūkstančius tokių greičių, kokiu jis užkūša servetėlę sau už apikaklės, sėsdamas valgyti. Ir iš tikro, nėra abejonių, kad šis daiktelis tiek pat tikras, kaip ir anas. Tur būt, jį bus išpauštes tas pats senas čigonas iš Egipto.

— Galimas daiktas, kad visa tai tiesa, — atsakiau aš, — bet kaip mudu priversime tą tavo milijonierių nusipirkti šitą niekį?
Bet Andy jau buvo paruošęs planą ir numatęs visas smulkmenas.
Aš nusipirkau tamsiai mėlynus akinius ir ilgą juodą švarką, persirengiau, suvėliau plaukus ir virtau profesorium Pilkmanu. Aš persikėliau į kitą viešbutį, įsiregistravau ten ir pasiūniau Skaderiui telegramą, prašydamas jį atvykti pas mane svarbiu reikalu, liečiančiu dailių menų. Skaderis tuojau atvažiavo ir atbėgo pas mane, netekęs kvapo. Jis bu-

vo tikras gramozdas ir rūksnys ir dvokė pigiais cigarais ir žibalu.
— Sveikas, profesoriau! — sušuko jis. — Ką tamsta beveiki?
— Aš dar labiau suvėliau plaukus ir pasiūriėjau jį pro mėlynus stiklus.
— Tamsta, — paklausiau aš, — esi Kornelijus Skaderis ir gyveni Pensilvanijos valstybėje, Pitsburge?
— Tikrai taip! — suriko jis, — ta proga mudu galime šio to išgerti!

— Aš neturiu nei noro, nei laiko panašioms kenksmingoms pramogoms, — atsakiau aš, — Aš atvykau iš Njūjorko biz... t. y. meno reikalais. Man buvo pranešta, kad tamsta turai dramblio kaulo lotosą iš Ramzeso Antrojo laikų. Lotose pavaizduota mergaitės galva. Buvo tik du šitokie meno kūriniai. Vienas iš jų buvo dingęs. Neseniai aš atsitiktinai radau jį lomb... t. y. viename mažai žinomame Vienos muziejuje. Aš norėčiau įsigyti ir kitą, tą, kurį jūs turite. Kaina nevaidina rolės.
— Po velnių, profesoriau! — suriko Skaderis. — Nejaugi jūs jį radote? Ir jūs išvaizduojate, kad aš jums parduosiu savo? Ne, ne! Kornelijus Skaderis neparduoda savo kolekcijų! Ar jūs lotosą čia, ar jūs jį palikote Njūjorke?
— Aš parodžiau jam tą niekniekį. Jis atidžiai jį apžiūrėjo ir pasakė:

— Taip, tiesa! Tai tikras mano lotosos dublikatas. Toks pat ornamentas, tokios pat linijos. Aš negaliu parduoti savo egzemplioriaus, bet aš pirksiu šitą. Aš moku jums tučiuojau du tūkstančius penkis šimtus dolerių grynais.
Dėl akių aš kiek pasiginciju ir pagaliau nusileidžiu.
— Na, gerai! Aš parduosiu jums savo lotosą, bet prašau mokėti stambiais banknotais. Be to, pasiskubinkite! Aš turiu dar šiandien grįžti Njūjorkan, nes vakare — mano viešpa paskaita.

Skaderis išrašo čekį, viešbučio kasininkas išmoka man pinigų ir aš važiuoju pas Andy į jo viešbutį.
Andy vaikštineja po savo kambarį ir žiūri į laikrodį.
— Na? — klausia jis.
— Du tūkstančiai penki šimtai, — sakau aš, — grynais!
— Mudu turime tik vienuolika minučių, — sako Andy.
— Traukinys tuojau išeis. Čiupk savo daiktus ir dumkieme!

— Kam skubėti? — klausiu aš. — Juk biznis buvo visiškai sąžiningai atliktas. O, pagaliau, jei tasai egiptiškas niekniekis padirblas, tai mudu dar turime laiko, nes visa tai išknisti nėra longva. Skaderis įsitikinęs, kad lotosą tikras.
— Jis iš tiesų tikras, — atsakė Andy. — Tai Skaderio

(Tęsinys 6-me psl.)

Pirmojo žmogaus...

(Tęsinys iš 4-to psl.)

Sekmdienis. Sekmdieniais ji visai nebedirba, o gulinėja visa išvargusi, o tą žuvį leidžia per save rėplioti. Aš dar nebuvau matęs žuvies, kuri mokėtų juoktis. Visa tai mane verčia abejojti.

Trečadienis. Tas sutvėrimas nėra žuvis! Nors negaliu suprasti, kas tai būtų. Jis daro velnioniškus garsus, kai kuo nepatenkintas, ir vėl sako "gu-gu", kai patenkintas. Ir jis nėra paukštis, nes nemoka skraidyti, taipgi nėra gyvatė, nes nepašliauzia. Pradedu abejojti, kad tai būtų žuvis, nors negaunu progos išbandyti.

Gyvuliukas pradeda dantis auginti

Po trijų mėnesių. Galvosūkis, užuot su laiku mažėjęs, dar labiau didėja. Dabar jis jau rėplioja ant visų keturių lėpšių, bet nuo kitų gyvulių skiriasi, nes jo prysakinės kojos trumpesnės už užpakalines, ir vaizdas susidaro visiškai nepatrauklus. Atrodytų, kad yra kengūrų veislės. Kas mane labiau stebina, tai — kad aš medžioklams kasdien, nieko panašaus nesu radęs, o jį tik išėjo iš bakūzės ir rado!

Dar ir dar po trijų mėnesių.

Ta kengūra vis tebeauga. Jau galva apžėlė, bet nepanaši kaip kengūros. o greičiau kaip mūšys. Norėdamas įfikti, sugavau jauną kengūriuką ir parnešiau, bet tas mūšys kengūra paleido tokią garsią birbynę, jog savo kengūriuką turėjęs greičiau nešti aukon. Matyt, kad yra ne kengūra, ir kad kengūrų niekada nėra matęs.

Dar po keturių mėnesių. Grįžęs iš mėnesi trukusio medžiokimo ir žvejybos radau tą gyvuliuką beaplepiojančią užpakalinių kojų ir besakantį "papa" "mama". Be abejonės, tai nauja rūšis. Mano nuomone, jis yra kažkoks meškiukas. Rengiuosi į naują tolimą medžioklę šiaurėje ir bandysiu būtinai sugauti jam kompanjoną. Aišku, jei vienas rudo, turi ir daugiau tokių būti. Bet atsargos dėliai tą pirmąjį teks pažaboti, nes mačiau pradeda dantis auginti.

Dar po trijų mėnesių. Grįžtu iš labai vargingos medžioklės. Jokio pasisekimo. Tuo tarpu grįžęs randu, kad jį net kojos iš bakūzės kiemo neiktelusi ir antrą tokį padarą sugavo. Pradėjau naujįjį lyginti su senuoju ir radau, kad tai tikrai yra tos pačios veislės. Prie pirmos progos reikš iš vieno padaryti iškamšą, bet jį visomis kuriomis priešinasi. O būtų didelis nuostolis mokslui, jei būdų tie gyvuliukai pabėgtų. Senasis yra jautkesnis ir gali uoktis ir kalbėti visai kaip padarą. Gal būt, kad jie yra paūgusios veislės padarai. Tas naujasis yra toks biaušus pažūrėjęs, kaip ir pirmasis buvo pirmomis dienomis. Šitą naujįjį padarą jį pavadino Abeliu.

Pagaliau Adomas pažino tikrąjį gyvenimą

Po dešimties metų. Jie abu buvę bėmikai; mes tai jau seniai patyrėme. Tai buvo jų mažai ir ne graži figūra, kas mus nustebino ir mes nebuvo me tokių matę. Dabar jau turime ir keletą mergaičių. Abejis yra geras vaikas, bet Kainas verčiau būtų pasilikęs meška...

Po visų šių metų įsitikinau, kad apie Jėvą pradžioje klyčiau; geriau yra su ja gyventi už to ans Daržo, negu gyventi pačiame darže be jos. Pradžioje nam atrodėdavo, kad jį peraug kalba, bet dabar man būtų abai liudau. Jai tas balsas nuilgų ir dingtų iš mano gyvenimo. Palaiminti tie ikastonai, kurie mus suvedė draugai ir mūr išmokė pažinti jos širdies gerumą ir jos dvasios švelnumą!

Adomas II

LINKSMŲ PAVASARIO ŠVENČIŲ VELYKŲ LINKIM VISEIMS SAVO KOSTUMERIAMS IR DRAUGAMS

PIVARONAS KEPYKLA
Kepa Ruginę Lietuvišką Duoną ir kitus kepsnius.

4622 So. Marshfield Ave.
3200 So. Halsted Street
Tel.: FRONTier 6-4622

LINKSMŲ SV. VELYKŲ ŠVENČIŲ klientams ir draugams linki

HEALTHY FOOD RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
J. ir PR. BICIUNAI

3236 So. Halsted St. Tel. DA 6-9837

LINKSMŲ VELYKŲ LINKIME visiems klientams, draugams ir pažįstamiems

TREMTIES KAMPAS
BARBARA IR ADOLFAS VIRKEGLAI

2259 So. Western Ave. Tel.: BI 7-9228

Sveikiname klientus ir draugus

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

MARQUETTE FOOD DELICATESSEN
MIKTORAS IR EUGENIJA BAČINSKAI

2943 W. 71st Street

LINKSMŲ SV. VELYKŲ ŠVENČIŲ LINKIME VISEIMS MŪSŲ DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS

Mr. and Mrs. Stanley P. Mažeika
IR
Mr. and Mrs. John G. Evans
(DEVANAUSKAS)

6845 So. Western Ave. Chicago, Illinois

remember -

ONLY YOU CAN PREVENT FOREST FIRES!

ARTIMA PRAEITIS IR JOS VAIZDAVIMAS

Leonas Sabaliūnas, apsilankęs iš New York'o, kovo 11 d. pateikė Čikagos santariečiams svarbesnes apybraižas savo ruošiamo mokslinio darbo apie paskutinių Nepriklausomos Lietuvos mėnesių ir pirmųjų sovietinės santvarkos tarpinių įvykius. Prelegentas paminėjo, jog tyrinėjant prez. Smetonos santvarkos metu vestą spaudos cenzūrą, susiduriama su dvejopa jos forma: nepageidaujamų santvarkai minčių ištrynimu spaudos puslapiuose ir priverstinu spausdinti straipsnius, parašytus santvarką atstovaujančių asmenų. Cenzūros sušvelnėjimas pastebimas su koalicinės vyriausybės sudarymu. Svarstant laisvės klausimą plačiau, iškyla eilinio piliečio laisvės klausimas, kuriam niekas daug laisvės nežada, ir opozicinių partijų reikalaujamos laisvės, kurios gana dažnai kvepia kitos rūšies nelaisve. Tikrasis laisvės žiupsnelis gaunasi visai netikėtai iš susidariusių aplinkybių, būtent vyrų sąjungos santvarkos nepajūgumo pilnai įgyvendinti savo kraštutinių idėjų praktikoje, kas — prelegento nuomone — ir buvo galima pastebėti Smetonos santvarkoje.

Sovietinės santvarkos įvedimo arba vadinamosios priverstinios revoliucijos eiga suteikia tyrinėjimui naują uždavinį. Visu platumu atsistoja klausimas, ar būtų buvę naudingiau priešintis sovietų įgyvendinimui ir Lietuvai, rizikuojant neišvengiamu kraujo praliejimu, gal panašiu į nesenus Vengrijos įvykius, ar gavosi mažesni nuostoliai bendruomenės pasiduodant sovietų reikalavimams. Kitas uždavinys yra ištyrinėjimas vykusių tuomet sveikinimo demonstracijų esmės ir priežasčių: kiek jos buvo sovietų padiktotos, kiek jos buvo netikėtumo išraiška, kiek jos buvo remiamos atskirų sluoksnių bei asmenų. Neabejotinai svarbus yra taip pat kaimo ir miesto ekonominių reformų palyginimas su nepriklausomais ir sovietiniais laikais.

Visi šie kolegus Sabaliūno iškelti klausimai ir uždaviniai tikrai reikalauja didelio dėmesio ir pastangų, kad juos bent iš dalies būtų galima pastatyti į tinkamą plotmę. Galima jam palinkėti tik sėkmės tokiam užsimojime, kur įvykių šviežumas daro visą įvertinimo darbą ypatingai svarbų ir atsakingą, bet kartu ir nedėkingą ta prasme, kad galima užsistarnauti iš vienos ar kitos politinės srovės ar santvarkos pasmerkimų audrą už netradicines išvadas. Be to, kuomet vyksta dažni ir kraštutiniai santvarkų pasikeitimai, kuo yra pasižymėjęs XX amžius, atviras dalykių aiškinimo priėjimas pasidarė sunkiai įmanomas, kuomet vieno įvykių dalyvio pasakojimas sudaro pavojų kitam nepalankioje santvarkoje gyvenančiam. Yra daug lengviau atvaizduoti bešališkai įvykius iš gilesnės praeities, kur jau nei vieno liudininko parodymai tiesioginiai negrėšia gyvųjų saugumui.

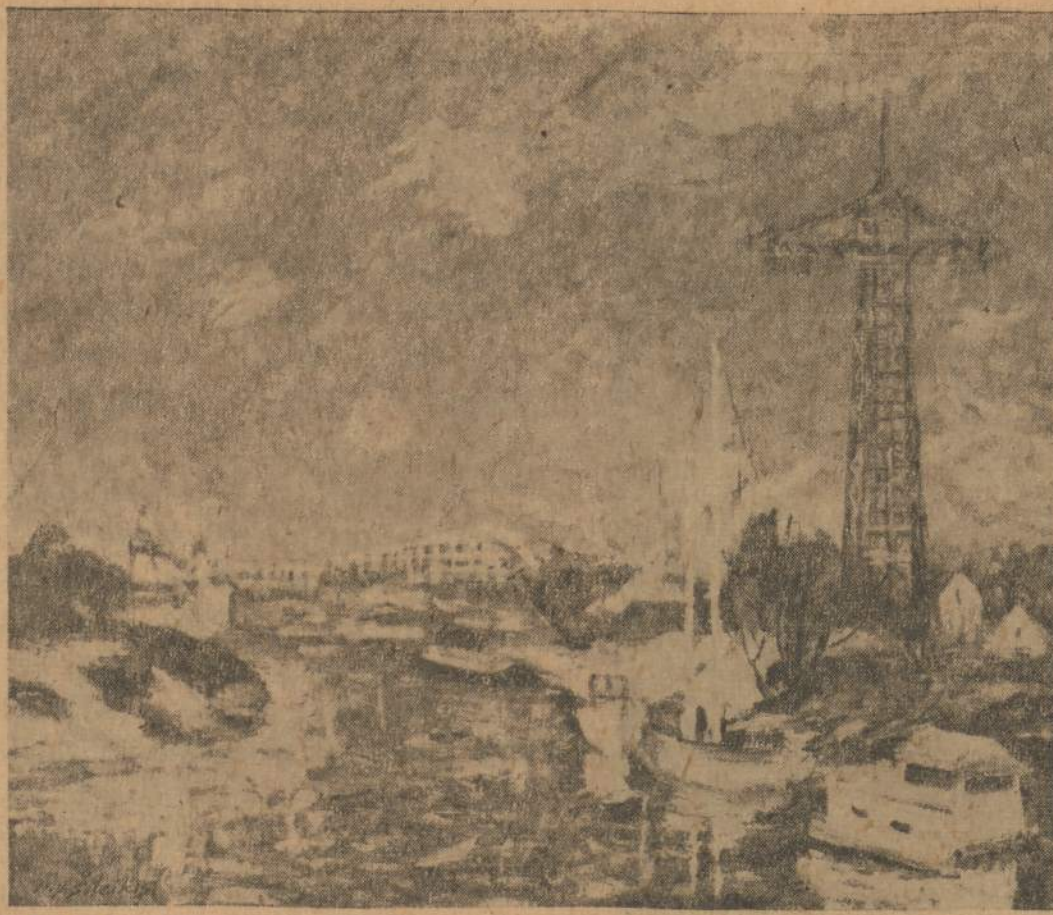
Tačiau šis sunkumas nėra naujas politinėje ir istorinėje literatūroje, kuri dažnai to pasakoje sukuriama tik esamos santvarkos pateisinimui ir kin-

ta kartu su ja. Slaptųjų diplomatinių dokumentų atskleidimas jau nuo seniai vyriausybinių vykdomas arba tik praėjus ilgam laikui po įvykių, arba pasikeitus santvarkai visai į priešingą pusę, kaip pavyzdžiui caristinių ministerijų dokumentų išspausdinimas po reikšdami nusistebėjimą, ka bolsėvikų revoliucijos 1917 metais ar nacionalsocialistų santvarkos slaptų dokumentų paskelbimas po Antro Pasaulinio karo. Bet šios sąlygos ir padaro politinę ir istorinę literatūrą įdomią tuo atžvilgiu, kad jos veikalų vertė didėle dalimi priklauso nuo to, kiek šie, ištyrę praeitį, savo turiniu pasiekia išskirti virš varžančios ir pavojingos dabarties ir palyginti žvelgti į išties bendruomenės ateitį, kuri dar nėra tikrovė ir tuo mažiau pavojinga, bet iš kurios gautas įkvėpimas gali apvaisinti dabartį, kuri savo pavojingos tikrovės akiračio yra kurybiškai suvaržyta. Peržvelgiant bendruomenės vystymosi eigą išties, apibendrintas sąvoka, mažiau kreipiant dėmesio į asmeninius kivirčius, o daugiau į platesnes žmonių grupes apimančius judėjimus, būtų veikiau galima išvengti varžančios dabarties ir pramągti tobulėsenos visuomeninių gyvenimo formas ateitčiai. Tai nereikštų, kad nereikia kreipti dėmesio į asmeninius pergyvenimus. Bet yra būtina juos susumuoti į vientisą reiškinį, tuo surandant jų atitinkamą svorį bendruomenėje. Taip pat nereikėtų suprasti, kad galima pasikliauti vien tik atitaktinėmis sąvokomis visuomeninių mokslų literatūroje. Perdėtai vartojant atotrūkias, yra dažnai nukrypstama nuo pojūčių pastebimos tikrovės, kuri nors gal ir nėra paskutinė tikrovė, bet turi didelę žmogaus veiksmus normuojančios galios, kurios ieškojimu remiasi socialinių mokslų literatūra. Tokia perdėtai nuo tikrovės atitraukta prasme dažnai yra naudojamos laisvės, tiesos, teisės ir panašios sąvokos. Teorijoje daug santvarkų pasisako už šių sąvokų įgyvendinimą, bet tikrovėje gaunasi visai skirtingos išvados. Socialinių mokslų literatūroje būtų svarbu patikslinti santyki tarp atitaktų sąvokų ir jų įgyvendinimo ir tuo pačiu paieškoti laisvių ir tie-

mas tezes ir susidaryti savo nuomone. Tačiau spaudos etika būtų pasidžiaugusi laimėjimu, jei mūsų profesorius, vienuoliktai aštriai komentuoti Vinco Trumpos paskaitą New Yorko santariečiams, pasiremiant trumpa ir nepakankama, spaudoje apie ją pasirodžiusia užuomina. Išlaukus pusantro mėnesio, žvelgti į išties bendruomenės ateitį, kuri dar nėra tikrovė ir tuo mažiau pavojinga, bet iš kurios gautas įkvėpimas gali apvaisinti dabartį, kuri savo pavojingos tikrovės akiračio yra kurybiškai suvaržyta. Peržvelgiant bendruomenės vystymosi eigą išties, apibendrintas sąvoka, mažiau kreipiant dėmesio į asmeninius kivirčius, o daugiau į platesnes žmonių grupes apimančius judėjimus, būtų veikiau galima išvengti varžančios dabarties ir pramągti tobulėsenos visuomeninių gyvenimo formas ateitčiai. Tai nereikštų, kad nereikia kreipti dėmesio į asmeninius pergyvenimus. Bet yra būtina juos susumuoti į vientisą reiškinį, tuo surandant jų atitinkamą svorį bendruomenėje. Taip pat nereikėtų suprasti, kad galima pasikliauti vien tik atitaktinėmis sąvokomis visuomeninių mokslų literatūroje. Perdėtai vartojant atotrūkias, yra dažnai nukrypstama nuo pojūčių pastebimos tikrovės, kuri nors gal ir nėra paskutinė tikrovė, bet turi didelę žmogaus veiksmus normuojančios galios, kurios ieškojimu remiasi socialinių mokslų literatūra. Tokia perdėtai nuo tikrovės atitraukta prasme dažnai yra naudojamos laisvės, tiesos, teisės ir panašios sąvokos. Teorijoje daug santvarkų pasisako už šių sąvokų įgyvendinimą, bet tikrovėje gaunasi visai skirtingos išvados. Socialinių mokslų literatūroje būtų svarbu patikslinti santyki tarp atitaktų sąvokų ir jų įgyvendinimo ir tuo pačiu paieškoti laisvių ir tie-

V. KAŠUBA — Skulptūra

M. ŠILEIKIS — "PRIEPLAUKA" (Ciurlionio Galerijos nuos.)

ATVIRAS LAIŠKAS "DIRVOS" REDAKCIJAI

Žemiau spausdinamas atviras laiškas buvo 1961. II. 9 d. pasiūstas "Dirvos" redakcijai, leidusiai St. Žymantui aštriai komentuoti Vinco Trumpos paskaitą New Yorko santariečiams, pasiremiant trumpa ir nepakankama, spaudoje apie ją pasirodžiusia užuomina. Išlaukus pusantro mėnesio, žvelgti į išties bendruomenės ateitį, kuri dar nėra tikrovė ir tuo mažiau pavojinga, bet iš kurios gautas įkvėpimas gali apvaisinti dabartį, kuri savo pavojingos tikrovės akiračio yra kurybiškai suvaržyta. Peržvelgiant bendruomenės vystymosi eigą išties, apibendrintas sąvoka, mažiau kreipiant dėmesio į asmeninius kivirčius, o daugiau į platesnes žmonių grupes apimančius judėjimus, būtų veikiau galima išvengti varžančios dabarties ir pramągti tobulėsenos visuomeninių gyvenimo formas ateitčiai. Tai nereikštų, kad nereikia kreipti dėmesio į asmeninius pergyvenimus. Bet yra būtina juos susumuoti į vientisą reiškinį, tuo surandant jų atitinkamą svorį bendruomenėje. Taip pat nereikėtų suprasti, kad galima pasikliauti vien tik atitaktinėmis sąvokomis visuomeninių mokslų literatūroje. Perdėtai vartojant atotrūkias, yra dažnai nukrypstama nuo pojūčių pastebimos tikrovės, kuri nors gal ir nėra paskutinė tikrovė, bet turi didelę žmogaus veiksmus normuojančios galios, kurios ieškojimu remiasi socialinių mokslų literatūra. Tokia perdėtai nuo tikrovės atitraukta prasme dažnai yra naudojamos laisvės, tiesos, teisės ir panašios sąvokos. Teorijoje daug santvarkų pasisako už šių sąvokų įgyvendinimą, bet tikrovėje gaunasi visai skirtingos išvados. Socialinių mokslų literatūroje būtų svarbu patikslinti santyki tarp atitaktų sąvokų ir jų įgyvendinimo ir tuo pačiu paieškoti laisvių ir tie-

Šio laikraščio puslapiu neseniai virto kopos lauku, kada po trumpos pertraukos vienas Los Angeles rezistentų vėl paleido keturių straipsnių papilūpą į Washingtono knygynuose užsidariusį istoriką

Lapkričio 19 dieną New Yorko santariečiams ir šviesiečiams apie santykius su Lietuva ir lietuviais kalbėjo Vinco Trumpa. (Tūrp likto, ton pavien auditorijai jis net pat kviestas sugestioniuoti tų organizacijų steigiamos Politinės Sekcijos veiklą). Tame susirinkime svečias pirma pastebėjo, kad politiniam mūsų santykiavimui su Lietuva šiandien nėra galimybių, o paskui ketiasdešimt minučių trukusiam pašnekesy jis konkretėno kilokius galimus ryšius.

Pranešimas apie tą Vinco Trumpos atsilankymą paskaitino prof. Stasys Žymantą atskubėti su keturiais straipsniais, išspausdintais 4, 5, 6 ir 11 numeriuose. Nors jis ir prisipažino, kad jam "nėra aišku, kokias politines problemas svečias iš Washingtono turėjo galvoje", vienok tai nekludė jam išsitraukti kardo prieš nesamą vėjo malūną. O tai todėl, kad "logiškai galvojant, viena tokių pačių pagrindinių politinių problemų (apie kurias reikėtų nešnekėti) yra, be abejo, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo klausimas". Tačiau buvo kiltaip: vakaro rengėjai tokios logiškos išvados nepadarė ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymo klausimas nepateko to susirinkimo darbotvarkėn. Vincas Trumpa tad neturėjo progos kalbėti apie nepriklausomybės atstatymą.

Stasys Žymantas turėjo ir tebeturi ką pasakyti. Galima svarstyti ir jo straipsniuose perduodamas ir populiarina-

mas tezes ir susidaryti savo nuomone. Tačiau spaudos etika būtų pasidžiaugusi laimėjimu, jei mūsų profesorius, vienuoliktai aštriai komentuoti Vinco Trumpos paskaitą New Yorko santariečiams, pasiremiant trumpa ir nepakankama, spaudoje apie ją pasirodžiusia užuomina. Išlaukus pusantro mėnesio, žvelgti į išties bendruomenės ateitį, kuri dar nėra tikrovė ir tuo mažiau pavojinga, bet iš kurios gautas įkvėpimas gali apvaisinti dabartį, kuri savo pavojingos tikrovės akiračio yra kurybiškai suvaržyta. Peržvelgiant bendruomenės vystymosi eigą išties, apibendrintas sąvoka, mažiau kreipiant dėmesio į asmeninius kivirčius, o daugiau į platesnes žmonių grupes apimančius judėjimus, būtų veikiau galima išvengti varžančios dabarties ir pramągti tobulėsenos visuomeninių gyvenimo formas ateitčiai. Tai nereikštų, kad nereikia kreipti dėmesio į asmeninius pergyvenimus. Bet yra būtina juos susumuoti į vientisą reiškinį, tuo surandant jų atitinkamą svorį bendruomenėje. Taip pat nereikėtų suprasti, kad galima pasikliauti vien tik atitaktinėmis sąvokomis visuomeninių mokslų literatūroje. Perdėtai vartojant atotrūkias, yra dažnai nukrypstama nuo pojūčių pastebimos tikrovės, kuri nors gal ir nėra paskutinė tikrovė, bet turi didelę žmogaus veiksmus normuojančios galios, kurios ieškojimu remiasi socialinių mokslų literatūra. Tokia perdėtai nuo tikrovės atitraukta prasme dažnai yra naudojamos laisvės, tiesos, teisės ir panašios sąvokos. Teorijoje daug santvarkų pasisako už šių sąvokų įgyvendinimą, bet tikrovėje gaunasi visai skirtingos išvados. Socialinių mokslų literatūroje būtų svarbu patikslinti santyki tarp atitaktų sąvokų ir jų įgyvendinimo ir tuo pačiu paieškoti laisvių ir tie-

Leonas Sabaliūnas

FLY-AWAY
Pigeon and Bird Repellent.
Repels Pigeons, Starlings, Sparrows, etc. Will not injure birds, is non-toxic and humane. Fly-Away has been tested and proved, is weather proof, long lasting and economical to use. Fly-Away is guaranteed to repel Pigeons, Birds, etc. If used as directed. Fly-Away can be easily applied as it is shipped to you in a self-applying collapsible aluminum tube. \$2.49 per tube, plus 31c. postage. One tube covers 25 lineal feet. Absolute Satisfaction Guaranteed. Manufactured and Distributed by
FLY-AWAY, INC.
104 Mass. Ave., Arlington, Mass.
Dept. A F
Jobbers and Distributors Wanted.

SIUNTINIAI
I LIETUVĄ
ir kitus kraštus
Jūsų pristatyti ir iš Europos (iš katalogo).
Siunčiame akordeonus, gitaras, siuvinamas mašinas ir kt.
Iškas žymiai nupiguntomi: kaituotini
Overseas Cargo Co.
14 W. Pershing Rd. (39th St.)
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: OA 4-9079
"edejas" NEDZINSEKAS

Vyrai, aš jaučiuos puikiai ir SUTAUPAU daugiau kaip 50% ant Vitaminų.
GAUSITE GERIAUSIOS KOKYBES Kiekviena kapsulė turi visus reikalingus vitaminus ir mineralus.
100 kapsulių \$1.20
300 kapsulių \$3.42
500 kapsulių \$5.40
Pilna garantija arba gausite atgal savo pinigus.
Dept. A. F.
ROBERTS PHARMACAL CO.
701 — 90th St., Miami Beach 54, Fla.

Vylytautas Babušis

PRAKEIKTAS BALTASIS ŽMOGUS

Neseniai Simon and Schuster leidykla išleido Pietų Afrikos negro David Lytton romaną "Prakeiktas baltasis žmogus" (The Goddam White Man.) New Yorko kritikai negali knyga atsigerėti. Tai esąs kaltinamas aktas baltajam žmogui.

Ar esate girdėję, kad žmogus, nors ir kaltas, gerėtųsi kaltinamuoju aktu. Tokių atgailautojų kitose rasėse ir nerastum, tik baltieji. Tad skaityk ir muškis į krūtinę, baltasis žmogau, už Pietų Afrikos būrį nuodėmes. Pasiklausyk, kaip David Lytton pradeda savo pagiežos raudą:

Jėzau, leisk man neapkeisti baltojo žmogaus. Kartais neapykanta pripildo mane: nuo gilumos pilvo iki pat kaklo. Prakeiktas baltasis žmogus. Šitaip jie dainuoja Johannesburgo gatvėse. Kafirų (negrų) darbo komandos tai dainuoja, kad įsisiubuoję ir darba, o baltieji stovinėjoja aplinkui, veda anglų, amerikiečių turistus pasizūrėti ir sako "senasis Afrikos ritmas". Bet žodžiai, kurių jie nesupranta, sako "prakeiktas baltasis žmogus".

Ir tos baltųjų moterys. Blogesnės, daug blogesnės už vyrus. Nelabosios, tos žiaurios baltosios raganos. Prakeikta baltoji moteris. Ji nieko kito neveikia kaip nosį rječia. Mes esame tarnai, kurie turime atlikti darbą, kad jos turėtų laisvę išdidumui rodyti. Ji guli paplūdimy, eina į lenktynes, į balius, į visus balius, žingsniuodama savo ilgomis kojomis, kaip anas paukštis (secretary bird), kuris grakščiai ieško žolę žalčių.

Baltieji žmonės yra kvaili. Tai visiškai aišku. Reikia toli paeiti ir giliai paieškoti, kad surastum gudrų baltųjų šioj šaly. Saulė išdžiovina jų sme-

genis. Jie kaitinasi paplūdimuose ir nudęga rudai. Kai kurie beveik tokie juodi, kaip mano motina. Pamislytum, ar tai ne keista šitaip daryti žmonėms, kurie negali būti viename kambary su spalvotu žmogumi? Bet taip yra. Jie sau guli, išties dieną Muizenbergo, St. James, Gordono įlankos, Strando paplūdimiuose. Esu juos matęs isitrynus alyva, kad giliai įdegtų...
St. V.

Sąžinė mene

(Atkelta iš 5-to psl.)

lotosas. Vakar, grožėdamasis jo kolekcija, aš iš netvėjų įsidėjau jį į kišenę. Člupk, sakau, savo daikčiukus ir bėkime!

— Tai kam tu man pasakojai, kad pirklai jį iš vertelgos?

— Aš tave pažįstu, — atsakė Andy, — ir nenorėjau grumsti tavo švelnius sąžinės... Būtuomei be reikalo graužesis... Na, bėkime!

Vertė A. Z.

MC NICOLAS PLBG. CO.
Plumbing Contractors.
Specializing in Remodeling.
Hot Water Heaters — Flood Control
Licensed — Bonded — Insured.
All work fully guaranteed —
Residential — Commercial —
Institutional.
6900 S. KEDVALE. LU 5-9066.

AIR PORT TOY & HOBBY CENTER
Full Line Grum Bacher Art Supplies
Tile Kits & Supplies. — Gifts for any occasion for children of all ages.
Games & Puzzles.
TOYS & HOBBIES
Open daily & sat. 9-6 Mon. & Fri. 9-9.
5636 W. 63rd St. — PO 7-5685

VOGUE CARD
AND GIFT SHOP
Atvirukai ir dovanos įvairiom progom.
2410 W. 63rd St.
PR 6-6580.

Ši mėnesį
BUDRIKAS
DUODA DIDELIŲ NUOLAIDŲ
perkant gerus baldus

Perkant gerą Parlor Setą nuolaidos \$100.00
Perkant miegamo kambario Setą nuolaidos \$100.00
Perkant naują Philco refrigeratori nuolaidos \$100.00
Perkant gerą televiziją nuolaidos \$100.00

Didelė nuolaida perkant Stereo fonografus, gazineis pečius, skalbiamas mašinas, sofas, lovas, kilimus, kėdes, dinette set, lempas.

PAS BUDRIKĄ ŽEMESNĖ KAINA IR DIDELIS PASIRINKIMAS.
LENGVI ISSIMOKEJIMAI

BUDRIK
FURNITURE
3241 So. HALSTED ST.
CALumet 5-7237

Atdara pirmadienį ir ketvirtadienį iki 9 val. vakaro.
Sekmadieniais atdara 11—5 val.
Budriko radijo programa iš stoties WHFC, 1450 kil. sekmadieniais nuo 2 iki 2:30 val. po pietų.

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS
JOS VISAD RAŠO TEISYBĖ

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ MŪSŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO NARIAMS, BENDRADARBIAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS LINKI VALDYBA IR DIREKTORIAI

JOHN PAKEL Sr., Chairman of the Board

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVENUE

CHICAGO 36, ILLINOIS

GRovehill 6-7575

PROPAGANDA AUKŠTYN KOJOM

Paskutinių kelių metų laikotarpį, po Stalino galo, nemažai sovietinės lietuviškos spaudos gaunama ir šiame krašte. Daugiausia ją siunčia giminiams ar pažįstamiems. Čia gaunama literatūra reikėtų suskirstyti į dvi rūšis. Viena, — tai senųjų mūsų rašytojų, prieš bolševikinę okupaciją išleisti, ir dabar perspaudinami kūrinių, o antra — tai jau bolševikinės propagandos užgožta kūryba. Senųjų mūsų kūrėjų raštai išleisti su mažais išskirpimais ar visai be jų. Daugumą jų teršia tik propagandiniai įvardai. Tie įvardai beveik visiemis leidiniams yra vienodi: Pakeikšnojama praeitis ir pagardinama, bei pašlovinama "broliškieji" okupantai ir komunistų partija. Pakeikšnojama mezo dažniausia vartojami tie patys išsireikšimai: Buržuaziniai kapitalistai, fašistiniai nacionalistai, atgvenchos, buožės ir tam panašūs.

Kas kita jau okupacijos metu kūryba. Veltui ten ieškotum literatūriniai meniško grožio. Jei kur lyg ir prasiveržia kūrejo talentas, tai, žiūrėk, ir vėl, lyg prirūgusio lūno dumblyje viskas nugrimsta. Daugumoje atiduodama garbė "šlovingajai" partijai, "herojiškai" raudonajai armijai ir didžiajam "broliui" rusiui. Jei kur iškeliamas lietuviškas heroizmas, tai tik ten ir ty, kurie besąlyginiai tūpėjo apie didįjį "broli" ir tarnauja jo interesams.

Čia ta literatūra atlieka, atvirkščiai okupantams norimų propagandinių vaidmenį. Neteiko girdėti, kad kas per tuos raštus keliamoms problemoms ir skleidžiama propaganda tikėtu, ar pritariu. Nebent vienas kitas nukaršęs ir nuo visko atsilikęs "pažangietis"; kaip čia įprasta vadinti — bimbininkas. Tokius raštus čia žmonės

paskaito tik įdomumo dėlei, kad pamatytų kokių dvasinių penų tenai maitinami mūsų lauriečiai. Savo tarpe su nuostaba ir pasišlykštinimu apie juos pakalbta. Nuostabą kelia tai, kad ten esamus mūsų rašytojus rusiškasis komunizmas pajėgė taip žemai nutupdyti. Atrodo, kad jie niekad ir nebūvo rašytojai, o tik komunistų propagandistai.

Ir nemamai tai moksliniai jų veikalai yra to paties lygio. Pavyzdžiui, Lietuvos TSR istorija (jos vyriausiasis redaktorius J. Žiugžda) beveik išsilaikė komunistinė propaganda. Tie patys išsireikšimai, tas pat stilius, tos pačios tendencijos. Ir iliustracijose prigūsta rusiški komunistinių balvonų. Lenino įdėta net kelios nuotraukos. Toliau Deržinskis, Gurovas ir kitai. Neabejotinai objektyvioji istorija juos galės pastatyti tik šalia Muravjovokoriko.

Nemažai okupuotoj Lietuvoje išleidžiama ir albuminio pobūdžio leidinių. Vilnius, Kaunas, Palanga ir kiti. Šiuose leidiniuose galima pasigėrėti tik nepriklausomos Lietuvos ir senesnių laikų architektūrinė kūryba. Kadangi Kaunui teko suvaidinti laikinosios sostinės vaidmenį, tai čia nepriklausomybės laikotarpis ir atsipindė ryškiausiai. Vyresnės kartos žmonės atsimena kaip Kaunas atrodė pirmaisiais nepriklausomybės metais. Net gražiausioje miesto gatvėje — Laisvės Alėjoje — nemažai buvo vienaaukščių, medinių lūšnų. Grindinys kumštinių akmenų; šaligatviai mediniai.

Per pirmuosius du dešimtmečius lietuviai sugebėjo atkurti valstybę ir savo miestus papuošti puikiais architektūriniais pastatais; po visą kraš-

tą pristatyti gražiu, palogių mokyklų. Po 20 okupacijos metų, okupantai neturi kuo pasigirti. Jų išleisti miestų albumai puošiasi tik Lietuvos praeities darbais. Okupacijos laikotarpio galėjo įdėti tik vieną kitą nežymų pastatų ir aikštes prigūstas svetimų balvonų, atsi-eit paminklų.

Jau nuomėnė sovietiniais leidiniais visai nesidomi. Iš pirmų sakinių jie supranta šių leidinių menkavertiškumą ir meta juos į šalį.

Iš mus pasiekiančių žinių atrodo, kad ir tėvynėje tautiečiai tuos leidinius panašiai vertina. Jie ten dar ryškiau mato gyvenimo tikrovę ir skleidžiamą melą.

P. Varis

JIE NEKENČIA LIAUDIES

Tokių pavadinimų tilpo "Literatūros ir meno" savaitrašty (Nr. 12, kovo 18 d.) lyg ir laiškas. Čia ištais jį spausdiname:

"Šiandien mes dar sutinkam žmonių, kurie, niekindami kolektyvą, visuomenę, — svarbiausia, siekia išsiskirti iš kitų, kuo nors "sublizgėti", būti originalūs, visų dėmesio centre. Savo darbu to pasiekti jie negali, nes protas ribotas, trūksta valios ir ryžtingumo rimtam kūrybiniam darbiui. Taigi reikia ieškoti kitų priemonių. Ir taip pagrindinis žmogaus gyvenimo tikslas tampa madų vaikymasis arba nauji "Moskvičiai", "Volgos". Tam reikalingos nemažos sumos. Kažin ar kiekvienas jų iš savo atlyginimo sugebės sutaupyti reikalingas lėšas. Taip ir prasideda įvairios kombinacijos... Taip atsiranda biurių sukčių kompanijos, kurias išviktį į šviesą ne visada greitai pavyksta.

Tokie žmonės aplinkinius visuomet vertina tik pagal save. Jie kreipis dėmesį tik į tuos, jų nuomone, "sau lygius". Šie žmonės su panieka ir net su savotiška neapykanta žiūri į paprastus darbo žmones.

— Kolūkietiai! Kaimiečiai!.. Kaimo jurgiai!.. — su panieka ir neapykanta kartais dar išgirsi krautuvių.

— Kolūkietis! Kaimietis!.. — sušnibžda miescionis, praedamas gatvėje pro blogiau apsirengusį praėivį.

— Kolūkietiai! — taip pavadinu praėjusią vasarą birželio mėnesį Klaipėdoje mokytojus, lituanistų ir istorikų kursų dalyvius, vykstančius į Nidą, IV Kauno vidurinės mokyklos vyresniųjų klasių mokinius — ekskursantai, plaukusieji tuo pačiu garlaiviu. Negalima buvo klausyti nesipiktinant — žodis "kolūkietis" miescionėlių lūpose skambėjo kaip parniekos žodis mūsų darbo žmonių klasei.

Tai štai kokios jų pažiūros ir "meilė" darbo žmonėms, tai štai kokios atžalos bujoja! Kas gi išaugina tą duoną, kurią šie miescioniūkščiai kiekvieną dieną valgo, jei ne kolūkietiai, apie kuriuos neabejotinai su panieka ir neapykanta kalba jų tėtis ir mamos?

Tokie žmonės, susiformavę miescioniško tvaiko persitinkusioje aplinkoje, baigę vidurinę, stengiasi arba įvairiais keliais įlisti į aukštąjį mokyklų, arba pasiūleka tėvams ant sprando, tėvelis "pragyvenimui" sukombinuotas, o jei pavyks — ir jins.

Jeigu miescionys nekenčia liaudies, tai ką gi jie myli? Norint su miescionišku kovoti, reikia visa širdimi jo neapkęsti. Reikia daugiau atstros santyros, nukreiptos prieš šį atgvenhūsi tvaiką, ir jis, jei neišnyks, tai bent bus pakankamai paraližuotas.

C. GRENDA mokytojas.

šiluva".

Dėl iš šiluvos mokytojo C. Grendos lyg ir skundo savaimė prašosi tokios skaudžios išvados.

Visais pašaliniais ir įvairiomis priemonėmis ugdoma pavergtoje Lietuvoje raudonoji buržuazija, kuri sudaro miescioniją ir raudonoji valdininkija su raudonaisiais feodalais, tikrai nekenčia liaudies.

Nors ir žiauriose diktatūros sąlygose, liaudis nėra praradusi pastabumo, jautrumo. Ji nerimsta. Ji ieško tylois išei-ties. Ji nepasiduoda maskolinai. Raudonajai buržuazijai, trokštančiai ramaus solaus gyvenimo ir tolydžio medžiaginiai vis labiau akuntančiai, aišku, toji liaudis drumščia raudonosios buržuazijos chrus-

čiovines nuotaikas.

O kas toji liaudis? Tai buvusi savaranki, darbšti, pažangi Lietuvos ūkininkija, dabar į kolchozus suvartyta. Toji ūkininkija, kaip praėit, taip ir dabar išsaugojusi ir tebesaugojanti lietuvių kalbą, savo tautos papročius ir nepasiduodanti daugiau kaip per šimtmetį maskolinama.

Toks tos liaudies — ūkininkijos užsispyrimas netinka Maskvos reikiagai politikai, todėl kolchozininkų darbas mažiausiai apmokamas. Ir kitomis gyvenimo sąlygomis jie yra nuskriausti. Štai jie nėra pensijomis aprūpinti. Jie neturi teisės aplėsti kolchozų. Jų vaikai, nors ir vidurinį mokslą baigusieji, atgal varomi per

kolchozų šerengą. Jų vaikams įsigyti aukštas mokslas yra veik neįmanoma.

Tas mokytojo C. Grendos pasisakymas rodo, kad sovietinėje santvarkoje gimsta nauji luomai. Ir tam kolchozininkų luomui raudonosios buržuazijos Kauno ketvirtosios vidurinės aukštesniųjų klasių mokiniai priskiria ir istorijos bei lietuvių kalbos mokytojus, nes jie savo aprangą neišsiskiria iš kolchozininkų. Jų, tą mokytojų, uždarbis beveik kolchozinių uždarbiui.

Ir čia klausimas bus vietoje, — kasgi murzina nudienę Lietuvą? Atsakymas aiškus, — okupantai.

J. Vlks.

VIENINTELĖ YDA...

Direktorius apklausinėja tarnybos prašantį šiaip visais atžvilgiais nebloginai atrodantį kandidata: — Tamsta rūkai? — Ne, tamsta. — Tamsta gal mėgsti išgerti? — Kandidatas purto galva. — Tai gal perdaug lakstai paskui merginas? — Kandidatas vėl nuneigė.

— Tai, atrodo, tamsta neturi jokios ydos? — klausia direktorius. — O, ne, turiu vieną... aš meluoju.

PETRIK — WALTERS STUDIO
Serving the community for over 30 years with the finest in quality photography. — Wedding & Communion a specialty. Communion Photos — 1 — 8x10 colored and 3 wallet size for \$14.95. Call for early appt. 2640 W. 63rd St. — RE 7-1157.

HAYDEN'S PHARMACY
Ispildomi receptai su pristatymu ar be. Atidara nuo 9 val. ryto iki 10 v. vak. Sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 2 val. p. p.
Rexal išdirbiniai, preparatai diabetikams. Kalbame lietuviškai.
5722 S. ARCHER. — RE 5-0076

FINEST & LATEST DESIGNS
In furniture, Carpeting, Pountains, Art Objects & Decorative Accessories. "DIRECT FROM THE MART"
We are Specialists in interior decorating for homes and offices.
H. P. CARROLL ASSOCIATES
5822 Diversey • TU 9-7959
Open Mon. & Thurs. Even.

WIDEN ORIGINAL BAKERIES
Puikūs pyragai įvairioms progoms. Vestuvėm ir vaikų šventėms pyragai yra mūsų specialybė. Mes duodame specialias nuolaidas bažnytinėm ir kitokių organizacijų parengimams.
6659 W. Archer — RE 5-9595
2747 W. 55th St. — PR 6-8339

BROADWAY BONDS
Bearing 6% Interest
Per Year, Paid Semi-Annually
A Sound Investment. Interest and Principal Paid at Farmers Bank of Ontario, Mo. Call or Write William R. Shumake, Mattese Baptist Church.
Dept. A. F. Box 664, Route 11, Mehlville 23, Mo. ATLAS 7-3086

SLOAN'S DEPARTMENT STORE
MOKINIŲ DRABUŽIŲ CENTRAS
Pilnas pasirinkimas vyriškų, moteriškų ir vaikams rūbų, duoda visai Jūsų šeimai galimybę gražiai pasipuošti už mažiausias kainas. Kalbame lietuviškai.
7042 SO. WESTERN AVE.
Phone: PProspect 8-9210

ANN'S PASTRY SHOP
Didelis pasirinkimas skanių pamin-kinių pyragų visai šeimai kaip pav. puikūs KOLACKI, pyragai prie kavos, saldžios bandytės.
Kepinius pristatome bažnyčioms ir įvairiems parengimams.
2500 W. 51st St. PR 8-3080

Pildome Income Tax'us
OBARTUCH & CO.
PATVIRTINIMU
2123 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.
Istaiga veikia virš 25 metų toje pačioje vietoje
Kai atvyksite, paminėkite šį skelbimą

CLEAR VIEW TV SERVICE
Southwest & Suburbs
Prompt Service
all Models all Makes
Television • Radio • Phonograph • Hi-Fi.
Parts & Labor guaranteed
PO 74777. — 5637 W. 63rd St.

POLA DRESS SHOP
Easter Headquarters for Sportswear - Millinery - Accessories
Evening dresses in all sizes & price ranges
Use our convenient lay away plan.
Open Mon. & Thurs. till 9 P.M.
5612 S. PULASKI — PO 7-0903

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
Authorized dealer for:
KODAK, ANSCO, LEICA, BOLEX, REVERE, BELL, HOWELL
3314 W. 63rd St.
PProspect 6-8998

BRAŠKIŲ DAIGAI
Robinson, Blakemore, \$6 per 1,000. Premiere, Dunlop, Empire, Tennessee Beauties, Sparklers, Armore, \$8 per 1,000. Dixieland, \$8. Pocahontas \$10. Gem & Superfection Everbearing, \$12. Rasykite
TOMMY ROGERS
Dept. AF. — Harrison, Tennessee
Phone Filmore 4-6122.

MOVING?
Greyhound Van Lines, Inc.
Agent
Long Distance, Local Packing, Storage
Iepsen Transfer Co. SK 4-5545

PHILLIPS TUXEDO RENTAL
Latest & Finest in all mens formal wear.
Quality — Service — Satisfaction.
6910 So. Western Ave.
GR 6-4310.

Puikūs investavimai į Canados žemę
Gyvenamos vietos, medžioklė, žuvininkystė. Maži mokesčiai. Kainos nuo \$10 už akrai, 1.000 akrai sklypai. Dėl smulkesnių informacijų rasykite:
V. A. McMURRAY
Dept. A. F.
Gilmour, Ontario, Canada.

HOSS'S BAKERY
Open daily 6-6, Sun. 6-1:30.
Delicious Bakery Goods for all occasions.
Specializing in Wipped Cream, Party & Wedding Cakes.
Catering to church & social groups.
2645 W. 63rd St. — PR 6-5136.

STRAWBERRY PLANTS
Grown from virus-free foundation stock. Certified Blakemore, Dunlap, Surecrop, Dixieland, Tennessee, Beauty, Armore, Pocahontas, Premier, Robinson, Aroma and Klondike. 100, \$2; 200, \$3, 500, \$6.50; 1,000, \$12. Write for prices large quantities. Everbearing — Gem superfection and Streamliner, \$2; 100, \$3; 500, \$10; 25 blackberries, dewberries or thornless Boysenberries, \$2; 100, \$7.50. Everbearing tree, blackberry, 2yr. bearing size, 3, 2.75; 6, \$5; 25 Cumberland (black) or Latham (red) raspberry, \$3; 100, \$10. September new everbearing red raspberry, 12, \$2; 25, \$3.50; 6 Champion gooseberries, \$2; 12 Victoria rhubarb, \$2; 3 Canada red seedless \$2; 6, \$3.50; 25 asparagus, \$2.

Everything parcel post prepaid. Fresh plants, full count and live arrival guaranteed. Complete price list with planting instructions free.
IDEAL FRUIT FARM
Dept. AF
Stillwell, Okla.

NAUJOS BRASKIŲ RŪSYS
Naujausios rūšys yra: New Cyclone, New Trumpfater, New Ogallala, New Earlymore.
Specialios kainos
Išmėginimui 25 patikrinti diegai už \$1.00.
Puikiai žydinčios
Cladifolios (gėš) 50 už \$1.00.
25 Mammoth Red Rhubarb šaknys arba 40 Asparagus \$1.00.
Apmokėtas persuntimas.
Priedo veltui spalvotas katalogas.

RIDER NURSERIES
Dept. A. F.
Farmington, Iowa.

PRINTING
AT LOWEST PRICES — Raised Letter —
• Wedding Invitations
• Business Cards
Our Specialty
51st St. PRINTING
1510 W. 51st
YArds 7-3710
Books, Job, Commercial and Social Printing

BAPTIST GENERAL CONVENTION OF ARIZONA, INC.
316 W. McDowell Rd.
Phoenix 3, Arizona

Parduoda 1-mo morgičiaus bonds su Realty garantija
6%
PAJAMŲ NUOSIMČIŲ
Bonds yra nominuoti po \$250, \$500 ir \$1,000.
Rasykite arba skambinkite

BAPTIST LOAN FUND
Dept. A. F.
316 W. McDowell Rd.
Phoenix, Arizona
Phone AL 8-8492.

TENNESSEE'S GERIAUSI
Braškių daigai su garantija
Kaina tūkstankčiui F.O.B.
Blakemore \$6.00 Empire 10.00
Dunlap 6.00 Sparkle 10.00
Dixieland 8.00 Pocahontas 12.00
Premier 8.00 Gem Ever-
Robinson 8.00 bearing 12.00
Tennessee Shipper 8.00
Beauty 8.00 Lion Br. 12.00
Tennessee Superfec-
100 daigų \$2.50 su persiuntimu
Visi daigai auginami išgrynintoje žemėje.
SMITH BERRY GARDENS
Dept. A. F. Ooltewah, Tennessee
Telef. (Chattanooga) Filmore 4-6758

Skelbkitės "N-nose"

NOW OPEN THE NEW BEAUTY MAGIC DRIVE-IN CLEANERS
10020 South Kedzie Ave.
GA 2-0084

• Now open to serve you faster and better.
• New added equipment.
• Super Safe Fur Storage Vaults.
• Sta-ny-finishing process.
(Paminėkit šį skelbimą kai sauskait ar atsilankysit).

GRILLS PET SUPPLIES
A Complete Pet Supply House
Parakeets — Canaries — Cages "Birdie Hotel" — Tropical Fish & Aquariums — Accessories Repair — Turkeys — Hamsters — Chameleons.
Food & Accessories for all pets.
Daily 9-6 Mon. & Thurs. 9-9, Fri. 9-7:30
7113 S. Western. — PR 6-7370

Gaukite 6% pajamų
FOREST HILLS CHRISTIAN CHURCH
\$40,000 išeilsta.
UNITED CHURCH BONDS, INC.
Po: \$100 — \$250 — \$500 — \$1000.
Rasykite:
2519 W. South Ave. — Dept. A. F.
Tampa, Florida.

JOSEPH McPHEE FUNERAL HOME
Joseph & James McPhee,
Directors
Air Conditioned Chapels
Ample Parking Area.
7133 SO. WESTERN AVE.
PR 6-0776.

D. & W. CARPENTER CONTRACTORS
Carpentry & remodeling Experts
Residential — Commercial
all work guaranteed — free estimates
Licensed — Bonded — Insured
3453 W. 64th CR 6-5161.
if no answer call LU 5-4296.

ARCHER TILE
Complete Home Service —
Tile Floors and Walls.
Plastic — Rubber — Ceramic
(the new grease proof)
Asphalt Tile
Free Estimate — Expert Installation
Easy Terms
4239 ARCHER AVENUE
(near Whipple)
BI 7-1177.

MORRISSEY ROOFING CO., INC.
Roofing of all kinds
New installation or repairs, also garage roofs repaired.
Quality Work, Insured.
Call us Today for estimates.
Reasonable prices.
BO 8-7200.

GAUSITE 6%
CHURCH LOAN ASSOCIATION
of
SOUTHERN BAPTIST BONDS
(An Agency of Kansas Convention of Southern Baptist)
Garantija yra nuosavybės pirmieji morgičiai, pasirašyti baznyčios narių ir patvirtinti Kansas Convention. Pilna vertė kas 6 mėn., pradėdant 1966 metais iki 1971.
Nominuojami po:
\$250 — \$500 — \$1,000.
Išmoka: 4th National Bank of Kansas, Wichita, Kansas.
Dėl smulkesnių informacijų rasykite:
Rev. H. H. WHATLEY
Box 729 — Dept. AF
WICHITA, KANSAS

TENNESSEE'S GERIAUSI
Braškių daigai su garantija
Kaina tūkstankčiui F.O.B.
Blakemore \$6.00 Empire 10.00
Dunlap 6.00 Sparkle 10.00
Dixieland 8.00 Pocahontas 12.00
Premier 8.00 Gem Ever-
Robinson 8.00 bearing 12.00
Tennessee Shipper 8.00
Beauty 8.00 Lion Br. 12.00
Tennessee Superfec-
100 daigų \$2.50 su persiuntimu
Visi daigai auginami išgrynintoje žemėje.
SMITH BERRY GARDENS
Dept. A. F. Ooltewah, Tennessee
Telef. (Chattanooga) Filmore 4-6758

Skelbkitės "N-nose"

SAVE SIEB'S CHICKS
Choice of over 650,000 Farmers
Bred from America's finest blood since 1910. Make heavy layers, big, healthy broilers. 100% safe delivery guaranteed. ORDER FROM THIS AD.
Bargain Special \$10.90 per 100
No. 4 — Straight run, our choice, as available from our hatches of Leghorns, Gray X Legs, Minorca X Legs, Ancoons, Austra-Whites.
Bargain Special \$11.90
No. 1 — Straight run, our choice as available from Sieb's White Rocks, Burred Rocks, Reds, Hampers, Red X Rocks, other heavies.

BARGAINS Order by Number per 100
No. 5 — Sexed Light Pullets \$22.90
No. 2 — Sexed Heavy Pullets \$16.90
No. 3 — Sexed Heavy Males \$8.60
No. 6 — Sexed Light Males \$2.90
Add 50c for orders less than 100.
Shipped Fully Prepaid
for cash with order. If C.O.D. pay small C.O.D. charge. Literature free. Write today to Dept. N.
SIEB'S HATCHERY
Box 343, Lincoln, Illinois.

CERTIFIED STRAWBERRY PLANTS
Grown on virgin soil from best virus free and nematode free planting stock. Delivered all charges prepaid.
Blakemore, Dunlap, Robinson, Empire and Premier \$8.00 per 1,000. Armore, Catskill, Tenn. Beauty, Sparkle, Dixieland and Pocahontas \$10.00. Gem and Superfection everbearing \$14.00.
100 plants of any variety \$2.00. Prompt shipment and safe delivery guaranteed.

SINCLAIR NURSERIES
Dept. A. F., Tenn.

COSMOS TRAVEL BUREAU
skelbia
19-1 EKSKURSIJAS Į LIETUVĄ
Apžiūrėk miestus —
Aplankyk gimines.
Specialios grupinės ekskursijos ruošiamos iktuvais arba laivais.
Dvi specialios kelionės su M. S. BATORY I LENINGRADA
Balandžio 13 ir Liepos 11 — 1961
Vietų skaičius ribotas
Reikia rezervuoti iš anksto
Mes taip pat padedam atkeliauti įsų giminiams iš USSR
Smulkesnių ir pilnesnių informacijų rasykite arba skambinkite
COSMOS TRAVEL BUREAU, INC.
45 W. 45 St.,
New York 36, N. Y.
Tel.: Circle 5-7711

Remember — ONLY YOU CAN PREVENT FOREST FIRES!

Walter Max Gardens
BOX 38 DEPT. AF-2

Walter Max Gardens
BOX 38 DEPT. AF-2

Walter Max Gardens
BOX 38 DEPT. AF-2

Walter Max Gardens
BOX 38 DEPT. AF-2

Walter Max Gardens
BOX 38 DEPT. AF-2

Walter Max Gardens
BOX 38 DEPT. AF-2

Walter Max Gardens
BOX 38 DEPT. AF-2

Walter Max Gardens
BOX 38 DEPT. AF-2

SVENTOJO KAPO ISTORIJA

Kur šešios krikščionių bažnyčios sutelpa, tik ne kartu

Vadinama Šventojo Kapo bažnyčia stovi senosios Jeruzalės šiaurės vakarų kampe. Čia per visą Didžiąją Savaite atliekamos įvairių krikščioniškų bažnyčių sudėtingos ceremonijos. Tai yra vienas iš dviejų pastatų visame pasaulyje, kur šešios istorinės bažnyčios sutelpa po vienu stogu (Antrąjį tokia yra Gimimo bažnyčia Beljejuje). Lotynų (Romos katalikų), Graikų, Koptų (Egiptėnų), Sirijiečių, Armėnų ir Abisinių bažnyčios čia yra pa-

sidalimisios laikų savo ritualams, viena po kitos, bet niekada kartu.

Šventojo Kapo marmorinė koplyčia yra centre didelio apskrito kambario po dideliu gauba. Koplyčia turi du kambarėlius. Pirmasis, išorinis, yra vadinamas "Angelo koplyčia", kur tariamai angelas pasakęs nustebusioms moterims prisikėlimo rytą: "Jo čia nėra. Jis prisikėlė, kaip buvo sakęs". Šiame kambaryje tuojau už marmorinio altoriaus yra tam-

si angai, vedanti į vidurinį kambarėlį, kur uoloje yra iškaltas niša, ir joje, kaip maldininkai tiki, tris dienas išbuvo padėtas Jėzaus kūnas.

200 metų Kryžiaus karų objektas

Ši dviejų kambarių koplyčia yra pati centrinė šventovė, kuri sutraukia maldininkus iš visų bažnyčioje esančių 30 ar 40 koplyčių ir kambarių. Čia metai iš metų vyksta jaudinančios scenos, matant iš įvairių šalių įvairiausius pilgrimus puolant ekstazėn, pasiekus dažniausiai savo visą amžių planuotos kelionės tikslą. Kaip Kaabos akmuo Mekoje mahometonams, taip Šventasis Kapas Jeruzalėje krikščionims yra visų šventųjų šventoji, dėl kurios viduramžiuose daug krikščioniško ir "pagoniško" kraujo yra pralietas.

Tas pats tikėjimo įkarštis, kurs dabar iš tolimų kraštų sutraukia mases piligrimų, per du šimtus metų lyg magnetas traukė iš Europos kryžiaus karų armijas, dažnai patiens karaliams ir kunigaikščiams vadovaujant. G. K. Chesterton aprašo, kaip pačio pirmojo Kryžiaus žygio vadas Godfrey de Bouillon 1099 metais po ilgų, sunkių ir nuostolingų žygių ir kovų, pagaliau, kelyje iš Jaffos pusės nuo kalno "savos gyvomis akimis pamatė viso pasaulio troškimų viziją". "netikėlių valdomą Šventąjį Miestą su Šventuoju Kapu. Apšupus ir apgulius miestą, jis buvo tą pačią vasarą po vieno mėnesio, liepos 15 dieną pamatęs, bet tik po žiaurios ir atkaklios kovos, kurią Godfrey

M. ŠLEIKIS — U. Žukauskienės portretas

laimėjo, pastatydamas didelius medinius mūrams griauti bokštus, kuriuos tačiau "pagonys" apvertė akmenimis, tolimis ir padegiojo graikiška ugnimi. Galų gale krikščionims pavyko vieną bokštą priartinti prie pačios pilies sienos ir didysis Godfrey pats pirmas užšoko ant Jeruzalės miesto sienos". Įsilaužus į miestą, žiaurios ir kruvinos skerdynės gatvėse nusitęsė iki vėlybos nakties. Pagaliau nugalėtojai kryžiuočiai, "raudodami iš nesuvaldomo džiaugsmo", sudėjo savo rankas maldai, pasiekę tikslą.

kuriam buvo prsiekę. — Išvaduoti šventąjį Kapą.

Kaip atrado Šventojo Kapo vietą

Pirmoji Šventojo Kapo bažnyčia buvo pastatyta imperatoriaus Konstantino tuojau po to, kai jis priėmė krikščionybę. Pasibaigus Nicėjos bažnyčios susirinkimui, kurį Konstantinas sušaukė 325 metais, jis pažadėjo Prisikėlimo vietoje pastatyti bažnyčią, pavesdamas Jeruzalės vyskupui Makarijui iširti ir surasti tikrąją vietą, ir toje vietoje pastatyti vertingą pastatą. Vyskupas Makarijus turėjo surasti ir nustatyti tikrąją nukryžiuavimo vietą ir netoli tos vietos buvusį Juozą po iš Arimatėjos kapą, kuriame buvęs padėtas nuo kryžiaus nuimtas Jėzaus kūnas.

Jau buvo praėję 300 metų po tų įvykių, ir miestas per tą laiką buvo daug pergyvenęs ir pasikeitęs. Kai išbėgė ir išsišlapstė krikščionys pagaliau iš Pellos grįžo į Jeruzalę, kurį imperatorius Titus 70 metais buvo kone visiškai sugriovęs, jie jau rado imperatoriaus Adriano ant senojo miesto griuvėsių pastatytą visiškai naują miestą. Bet tie krikščionys gerai tebežinojo, kur ieškoti senųjų vietų ir sakoma, jie atrado kaip nukryžiuavimo, taip palaidojimo vietas. Tas vietas jie rado užpiltas dideliu kauburiu ir ant to kauburio pastatytą šventyklą dievaitei Venerai.

Vyskupas Makarijus visa tai pašalino ir apacioje rado uolą. Būdamas tikras, kad rado tikrąją vietą, jis toje vietoje pastatė didingą bažnyčią. Vienas nežinomas senovės piligrimas, pasivadinęs Bordeaux Pilgrim, aplankęs Jeruzalę 333 metais, tą bažnyčią pavadino "stebuklingo gražumo bazilika, kuri naujai pastatyta imperatoriaus įsakymu".

Daug kartų griauta ir statyta bažnyčia

Kelios bažnyčios toje vietoje buvo sunaikintos karų arba religinio fanatizmo pasėkoje. Konstantino statytoji buvo sunaikinta 614 metais, kai Chosroes II vadovaujami persai buvo užėmę Jeruzalę. Persus išvijus, bažnyčią iš dalies atstatė vienuolis Modestus. Vėliau žiaurus ir kapringas Egipto kalifas El Hakem sumanė priversti visus krikščionis ir žydus priimti moslemų (Mahometo) tikėjimą. Kad to galėtų atsiekti, jis įsakė sunaikinti savo valdomuose kraštuose visas krikščionių bažnyčias, ir 1010 metais šventojo Kapo bažnyčia buvo vėl sunaikinta. Praėjus 32 metams, imperatorius Konstantinas IX įsakė tą bažnyčią vėl atstatyti, ir piligrimai vėl pradėjo iš visų pusių plūsti.

Pagaliam Omarui užkariavus Palestina ir vėl prasidėjus krikščionių piligrimų persekiojimams, atsirado vienas karšto temperamento vienuolis Petras Hermitas, kurs, keliaudamas po visą krikščioniškąją Europą, pradėjo šaukti į "šventąjį kryžiaus karą prieš netikėlius pagonis".

Petro Hermito kampanija buvo tokia sėkminga, kad jos rezultate įvyko net trys dideli Kryžiaus žygiai, — pirmajam vadovavo minėtasis Godfrey de Bouillon, o trečiajam pats Anglijos karalius Ričardas Liūtaširdis.

Naujos abejonės dėl vietos tikrumo

Pirmasis Jeruzalę užėmęs Godfrey mirė 1100 metų liepos mėnesį, ir tų pačių metų pabaigoje per Kalėdas buvo įsteigta Jeruzalės karalystė, kuriai karaliumi išrinktas Godfrėjaus brolis Baldwinas. Ta karalystė išsilaikė 87 metus ir per tą laiką aplink Šventąjį Kapą kryžiuočiai pristatė įvairių pastatų. Tiems pastatams valdyti buvo įgaliotas religinis ordinas,

PUIKI DOVANA bet kuria proga!

Neseniai pagaminta lietuviškai įdainuota 11 SOKIŲ MUZIKOS HI-FI PLOKŠTELE galite gauti visose lietuviškos spaudos ar muzikos reikmenų paruošėse. Plokštelės kaina \$6.00. Plokštelę išleido ABC Records P. JURGAITIS, 7403 So. Western Ave., Chicago 36, Illinois.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

LINKSMIAUSIŲ VELYKŲ!

LINKIME VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS.

AL. G. KUMSKIS

PRESIDENT LITHUANIAN DEMOCRATIC NATIONAL COMMITTEE.

REMKITE CICERO MIESTO PAŽANGIAJĄ ADMINISTRACIJĄ!

Cicero Republikonų Partija visada pateikia balsuotojams gabių kandidatų sąrašą. Syki išrinkti — jie ištes duotus pažadus. Tikslingas planavimas kasmet įgalina įvykdyti patobulinimų įvairiose srityse. Štai kas buvo atlikta 1960 m.:

Pagerintas plačiųjų Ciceros gatvių apšvietimas ir tuo būdu sustiprintas gyventojų saugu-

mas; maždaug 150 blokų gatvės pataisytos; patobulinta įvairių departamentų tarnyba; praplėsta Ciceros viešoji biblioteka ir aprūpinta automobiliais, išvežiojančiais knygas; pagreitin-tas senų ir griūvančių pastatų likvidavimas; Ciceros nejudamo turto mokesčiai palikti mažesni, negu bet kur kitur Cook County; privačių automobilių

vilkimo kaina palikta \$2.50, o kitur ji siekia \$30.00.

Planai ateičiai numato: užbaigti gatvių apšvietimo pagerinimus, tėti gatvių taisymo darbus, sustiprinti ugniagesius ir policiją ir įsteigti nusikaltimams perspėti biurą, kovoti su oro teršimu.

Išrinkite arba perrinkite republikonų kandidatus:

Town Trustee pareigoms — Frank I. Kral ir Nello Lorenzini; Police Magistrate — John B. Bernard; Member of the Library Board — Joseph H. Perl ir Matthew W. Witezak; Justice of the Peace (Taikos teisėjas) — Le Roy J. Lawniczak, James C. Soper ir Henry J. Klosak; Constable — Fred Rehfeltd, Laddie Hartl ir Michael A. Longo. J. T. (Sk.)

Cicero Lights The Way

REPUBLICAN CANDIDATES

For

CICERO TOWN OFFICES

VOTE ⊗ REPUBLICAN

For TOWN TRUSTEE

(Two to be elected)

☒ FRANK I. KRAL

(Full term)

☒ NELLO LORENZINI

(Unexpired term)

For Police Magistrate

☒ JOHN B. BERNARD

For Members of the

Library Board of Directors

☒ JOSEPH H. PERTL

☒ MATTHEW W. WITCZAK

CICERO TOWN ELECTION

TUESDAY, APRIL 4, 1961

Polls Open 6:00 A.M. to 6:00 P.M.

Cicero Moves Forward Every Year

Cicero Lights The Way

REPUBLICAN CANDIDATES

For

CICERO TOWNSHIP JUDICIAL DISTRICT OFFICES

For

JUSTICES OF THE PEACE

(Thre to be elected)

☒ LEROY J. LAWNICZAK

☒ JAMES C. SOPER

☒ HENRY J. KLOSAK

For

CONSTABLES

(Three to be elected)

☒ FRED REHFELDT

☒ LADDIE HARTL

☒ MICHAEL A. LONGO

VOTE ⊗ REPUBLICAN

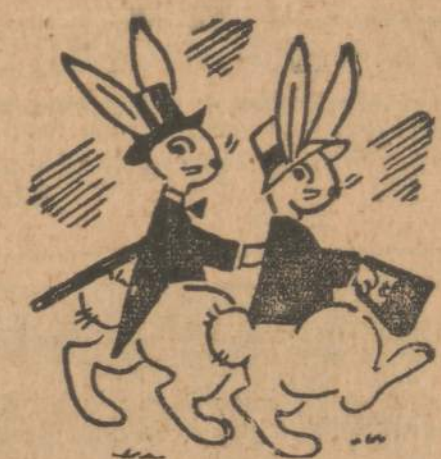
Cicero Township

Judicial Election

TUESDAY, APRIL 4, 1961

Polls Open 6:00 A.M. to 6:00 P.M.

Cicero Moves Forward Every Year

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ linkiu savo pacientams ir prieteliams

DR. ir MRS. PETER T. BRAZIS

Gydytojas ir Chirurgas

2434 West 71st Street
Tel.: HEmlock 4-5849

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ linkime visiems mūsų kostumeriams ir draugams

COMMUNITY PHARMACY

LIETUVIŲ VAISTINE

C. KARECKAS, R. PH.

5000 W. 16th Street Cicero, Illinois
Phone OLYmpic 2-0951